

Kunnskapsgrunnlag

Handlings- og økonomiplan 2026-2029

Kunnskapsgrunnlaget er presentert i budsjettprosessen

Kunnskapsgrunnlaget bygger på presentasjoner fra:

- 10. juni - workshop med bystyret
- 27. august - temamøte oppvekst i formannskapet
- 16. september – temamøte Helse- og mestring i formannskapet
- 7. oktober – temamøte øvrige sektorer og temaer innen digitalisering og økonomi

Målet er at vi skal ha lik forståelse av dagens situasjon.

Tall og fakta

- I arbeidet med budsjettprosessen har vi jobbet kunnskapsbasert
- Vi har brukt tall fra SSB på utvikling i folketall, utenforskap, boliger med mer.
- Der vi har brukt andre statistikk-kilder er disse oppgitt
- Vi har brukt KOSTRA-data som grunnlag for sammenligning med andre kommuner, og sammenlignet oss med kommuner i gruppe 11
- Vi har sett til kommunebarometeret og kommuneindekser for å se våre tjenester opp mot hvordan andre kommuner drifter

KOSTRA-gruppe 11 består av kommuner på Arendals størrelse og er naturlig å sammenligne oss med.

Kostnader og styring

- Kommuneindeksen til Agenda Kaupang:
 - Det er ingen sammenheng mellom kostnader og kvalitet
 - Det er tvert imot en tendens at kommuner med høye kostnader har lav kvalitet
- Analysen peker på indre faktorer som organisering, ledelse, teknologi og kompetanse for de som lykkes
- Kommuner med lavt sykefravær, lite deltid og lav turnover har bedre tjenestekvalitet
- Gir håp inn i omstillingen vi står i. Krever tydelig styring!

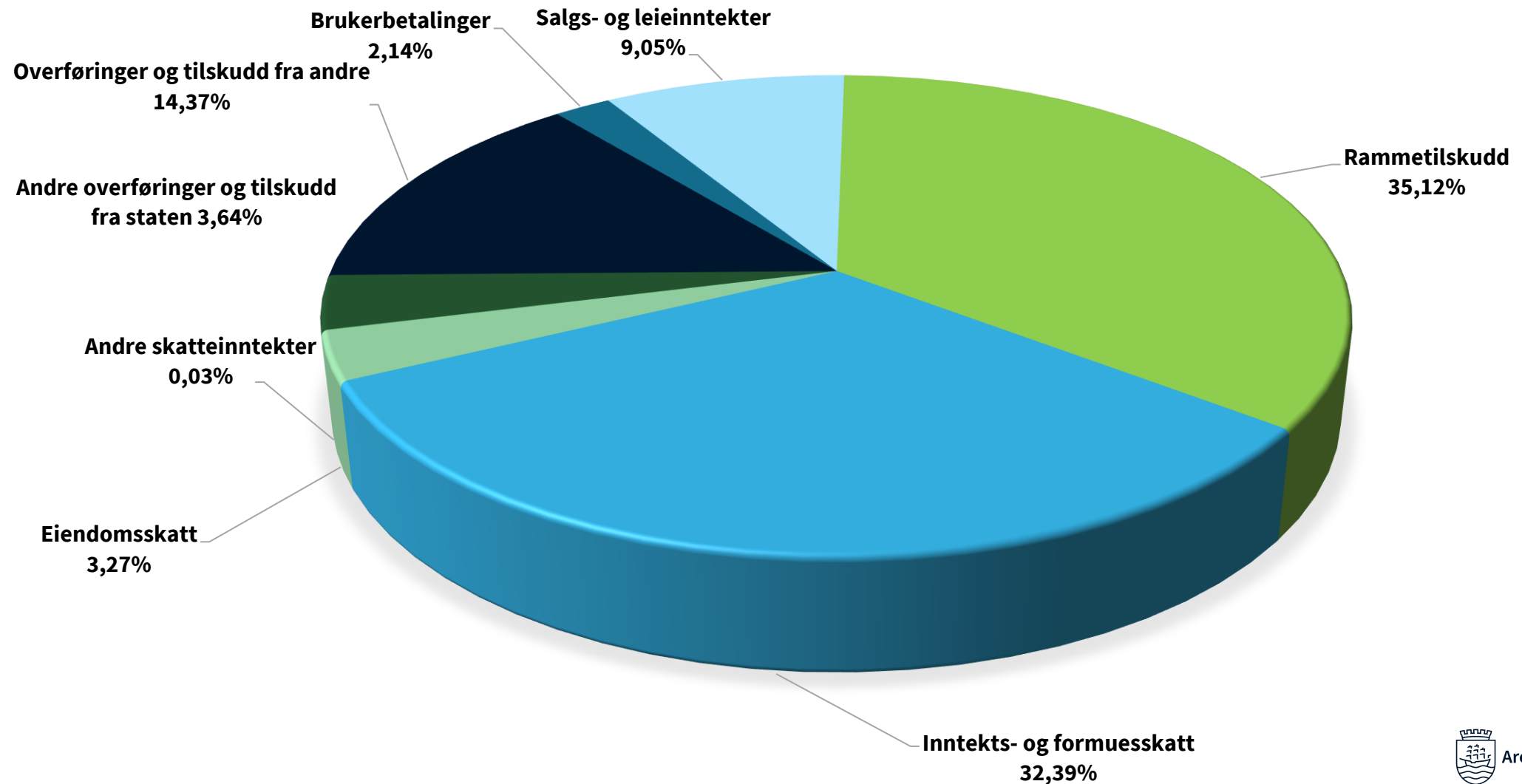
Temaer i kunnskapsgrunnlaget

- [Kommunens økonomi](#)
- [Demografiutvikling](#)
- [Utenforskap](#)
- [Boliger](#)
- [Klimagassutslipp](#)
- [Oppvekst og utdanning](#)
- [Helse og mestring](#)
- [Gebyr og eiendom](#)

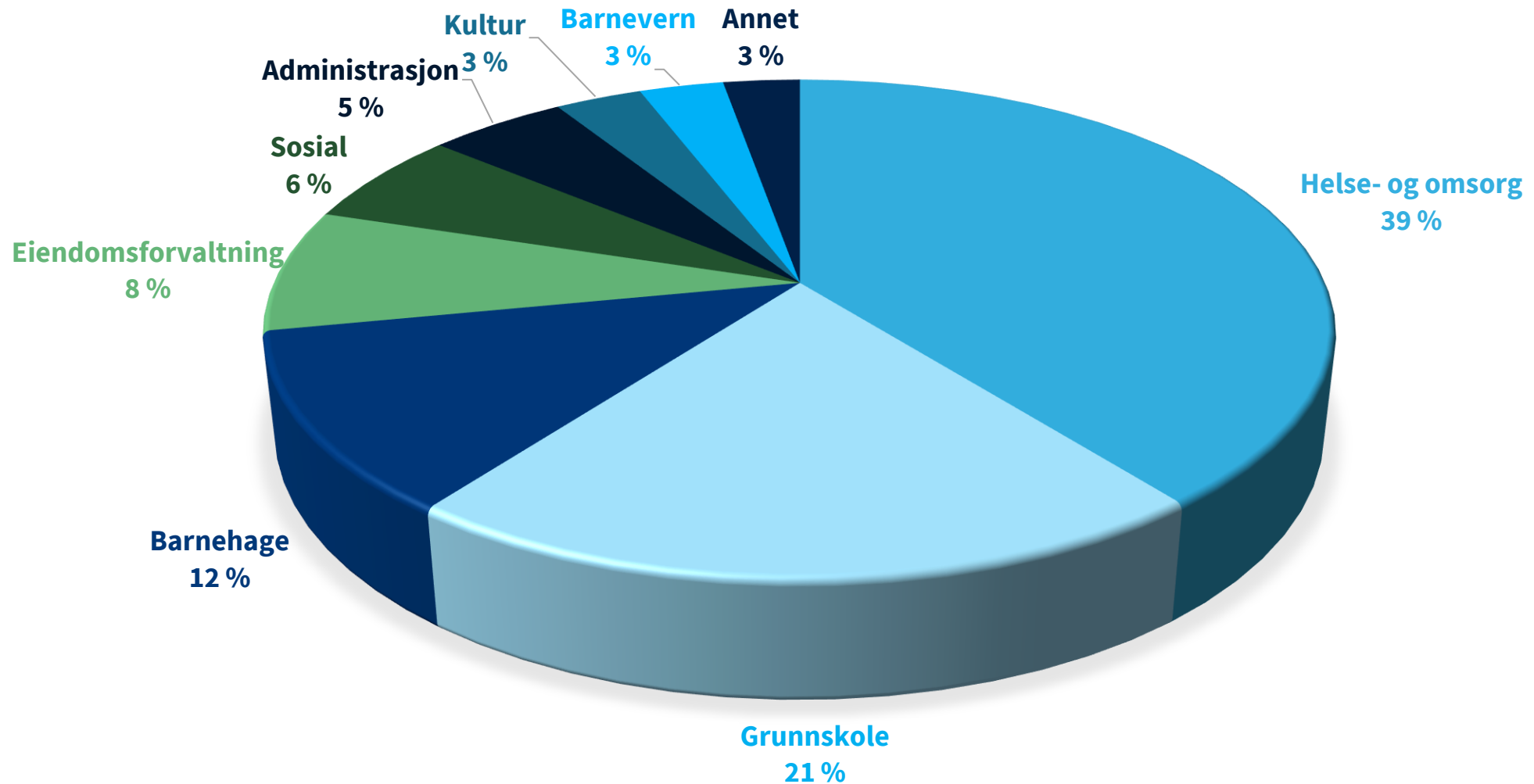
Arendals økonomiske situasjon

Fordeling av kommunens inntekter i 2024, 4,6 mrd. kroner

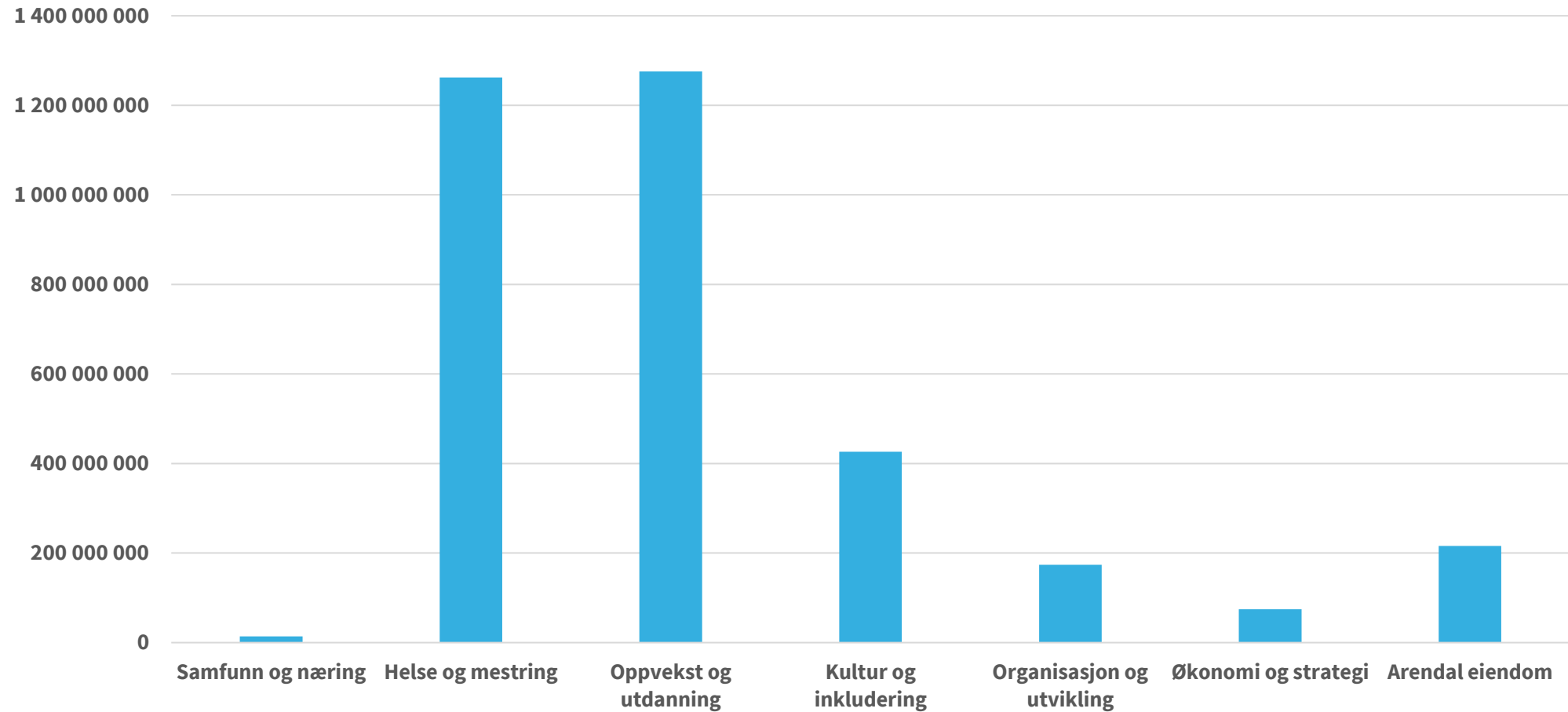

Hvor brukte Arendal pengene i 2024?

*Netto driftsutgifter 2024

Pengefordelingen mellom sektorene i kommunen

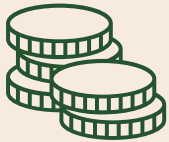

*Netto budsjettall 2025

Våre 4 økonomiske hovedtall

Driftsresultat

-3,6 %

Gjeld

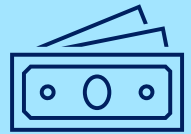
102,8 %

Fond

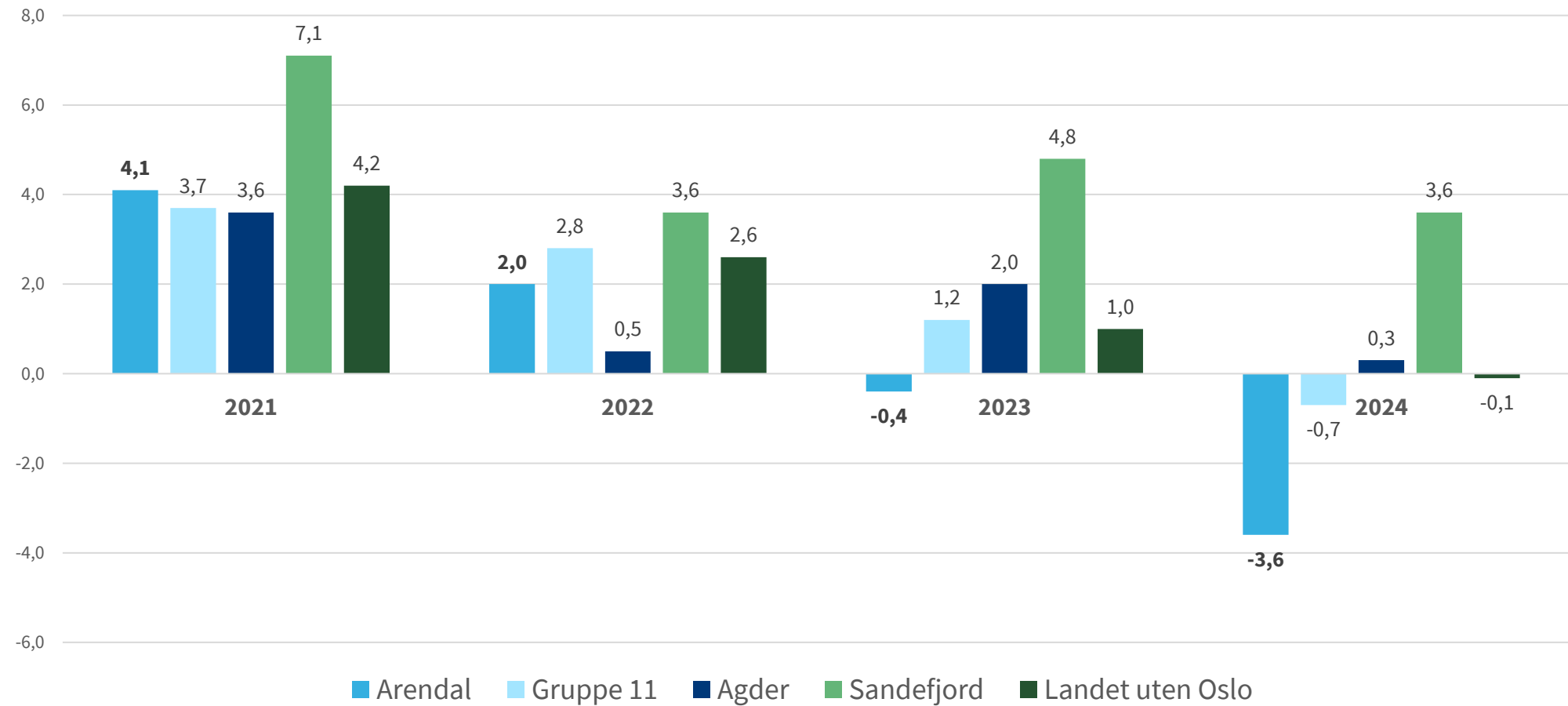
0 kr

**Inntekt pr.
innbygger**

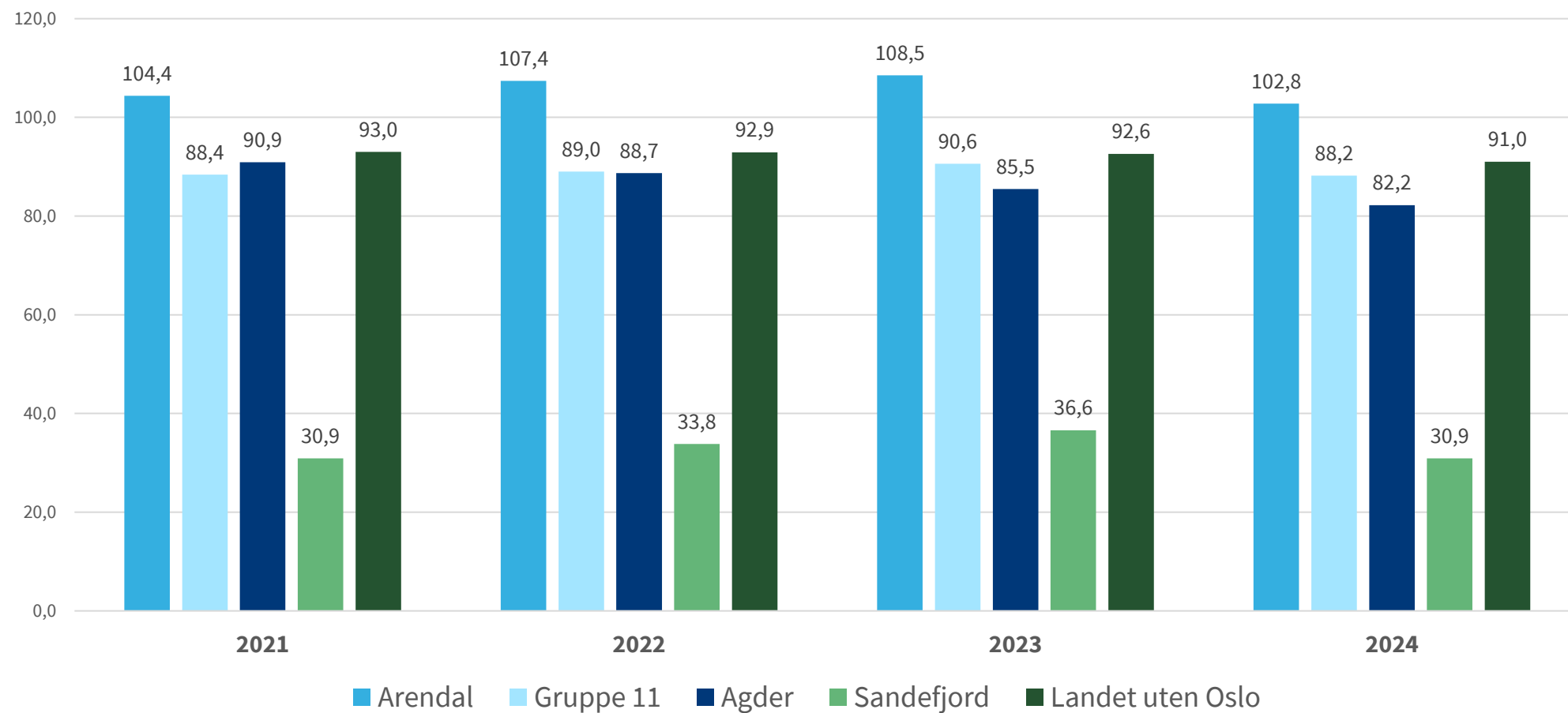

66 718

Arendal har svært svakt netto driftsresultat

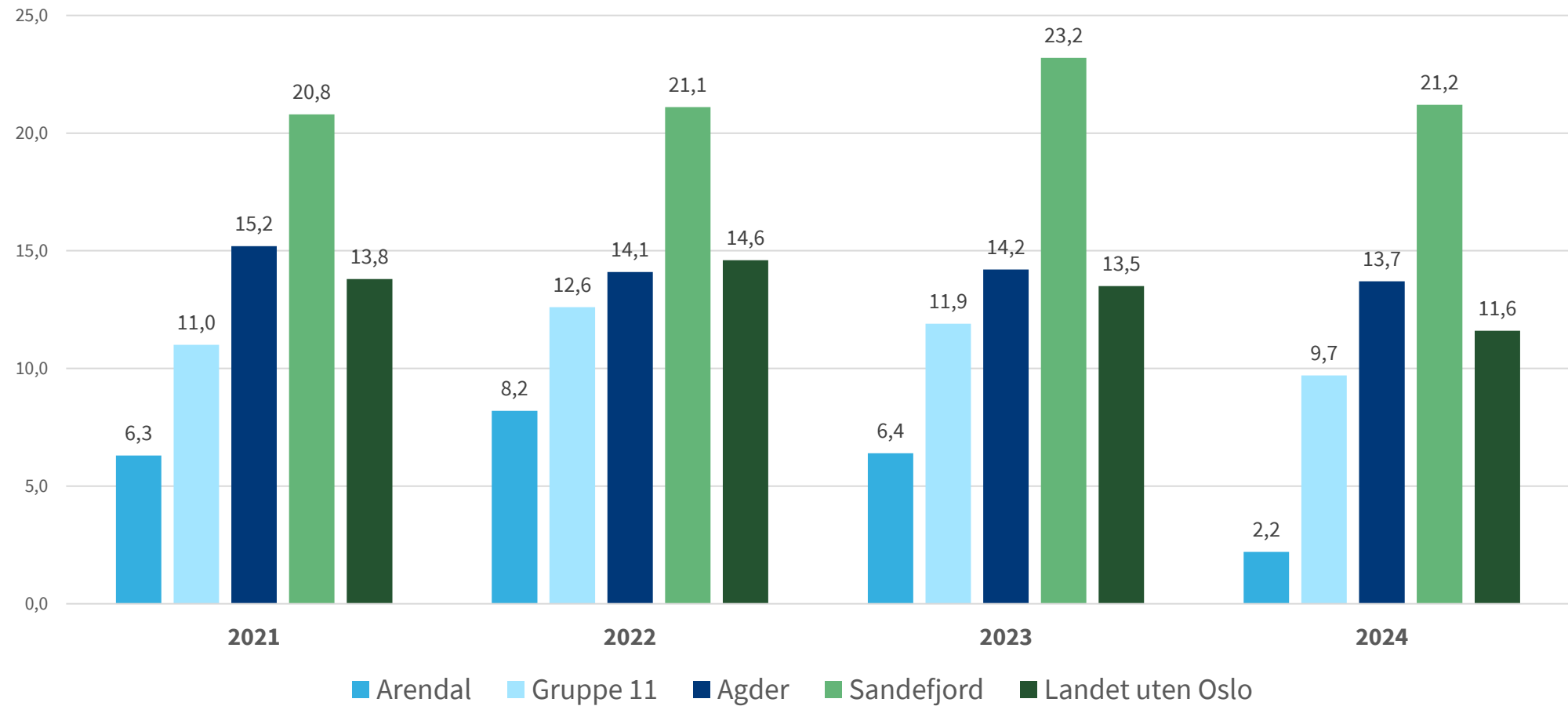

Arendal har høyest netto lånegjeld

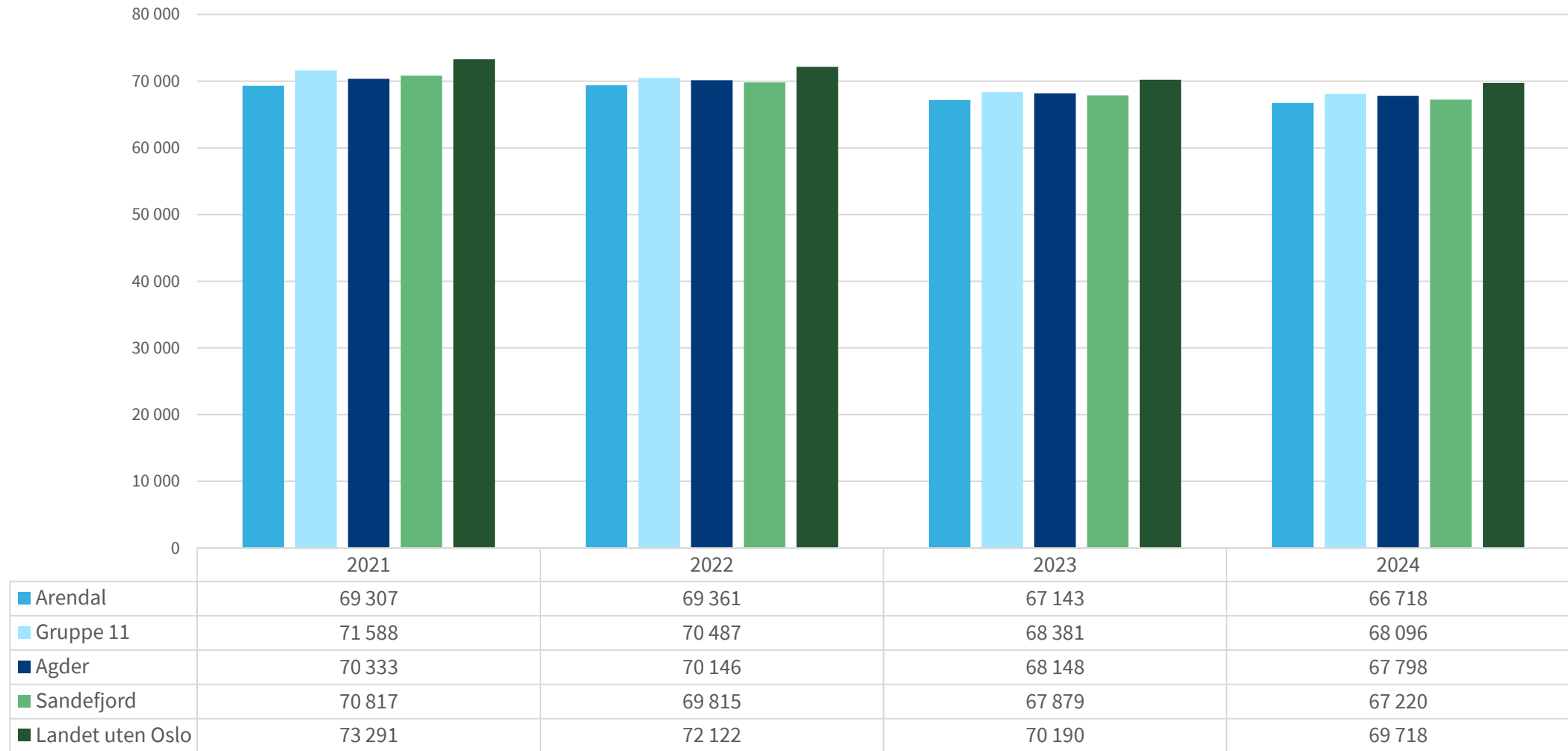
*Konserntall 2024

Arendal har tømt disposisjonsfondet

*Konserntall 2024

Arendal har mindre i frie inntekter pr. innbygger

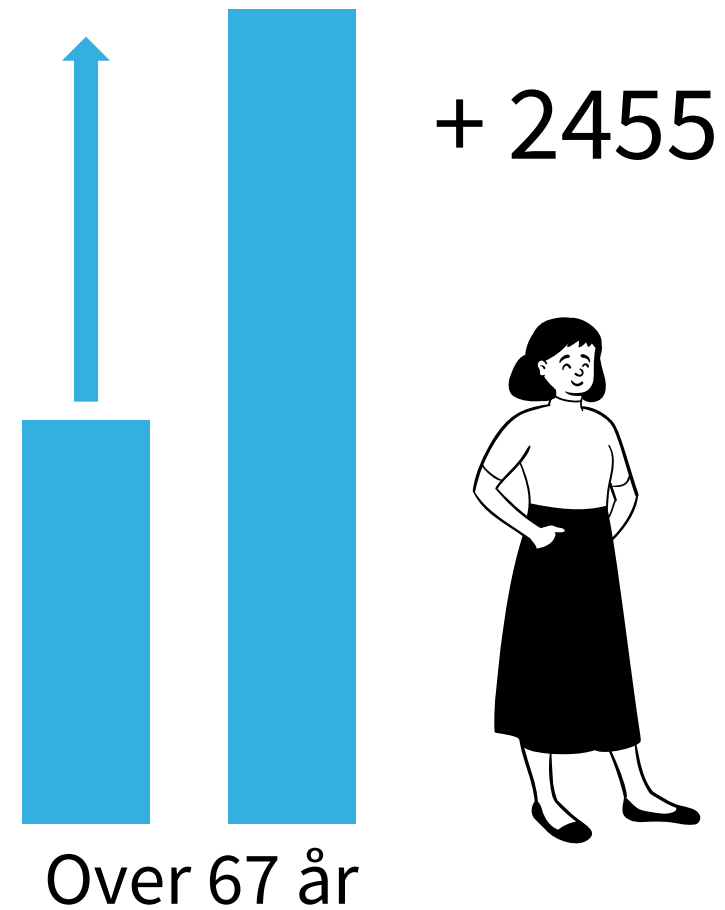
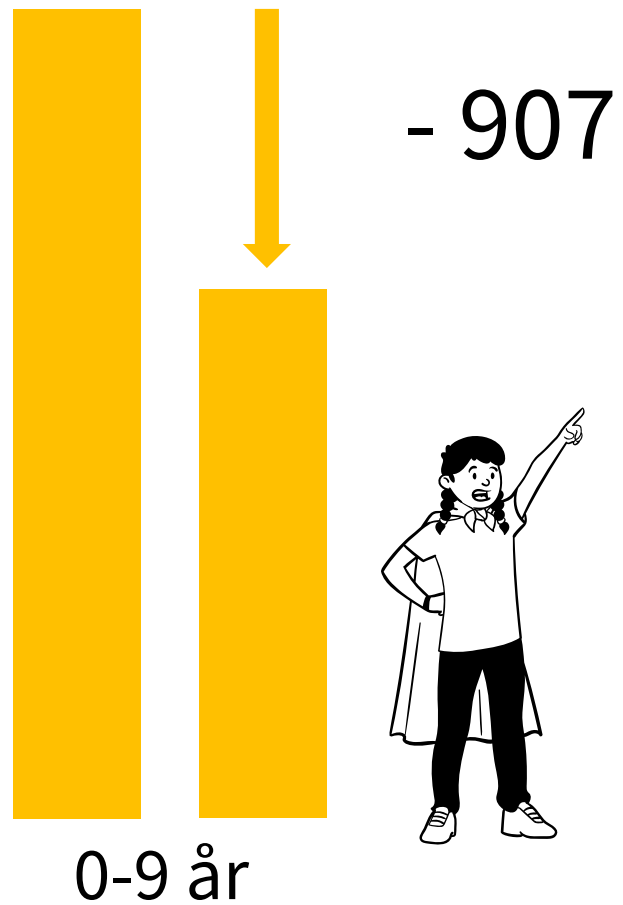
Arendal Gruppe 11 Agder Sandefjord Landet uten Oslo

*Konserntall 2024

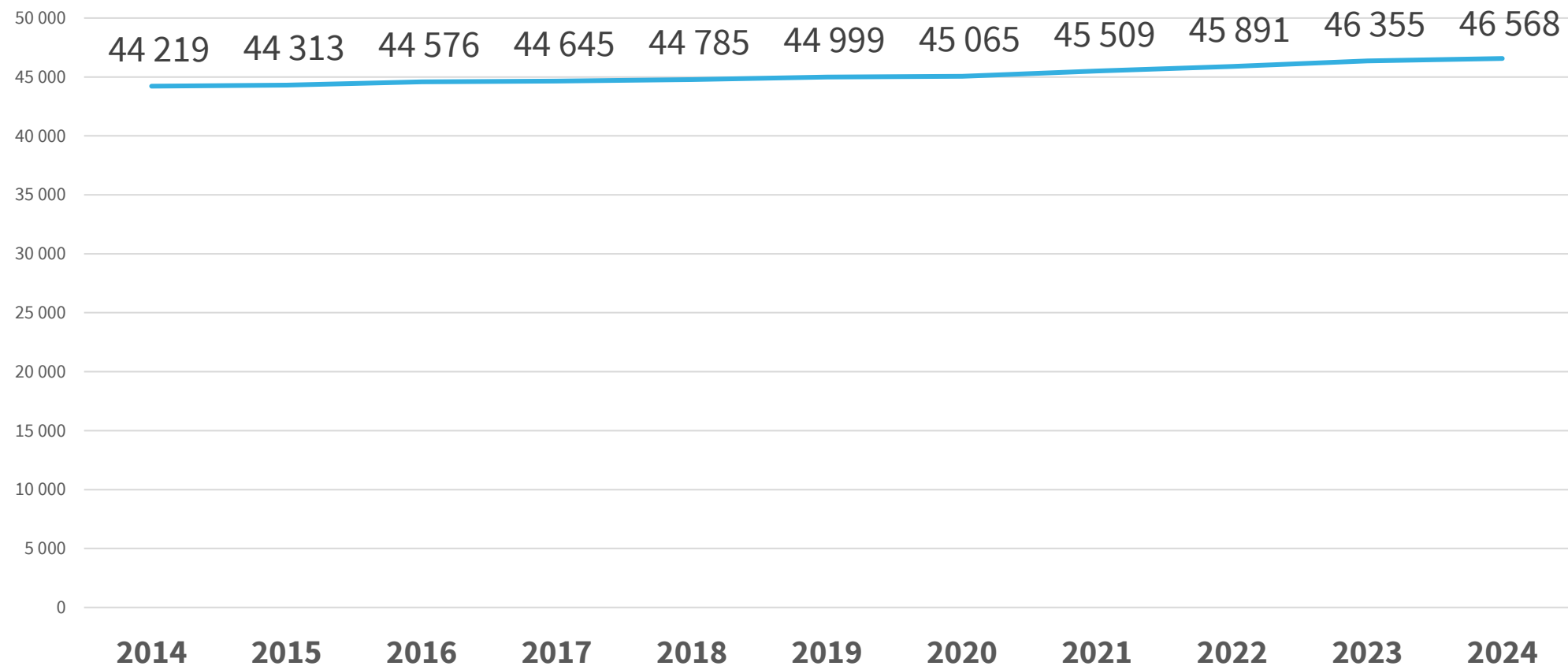
Demografiske endringer

Fra 2014 til 2024

Befolkningsvekst de siste 10 år

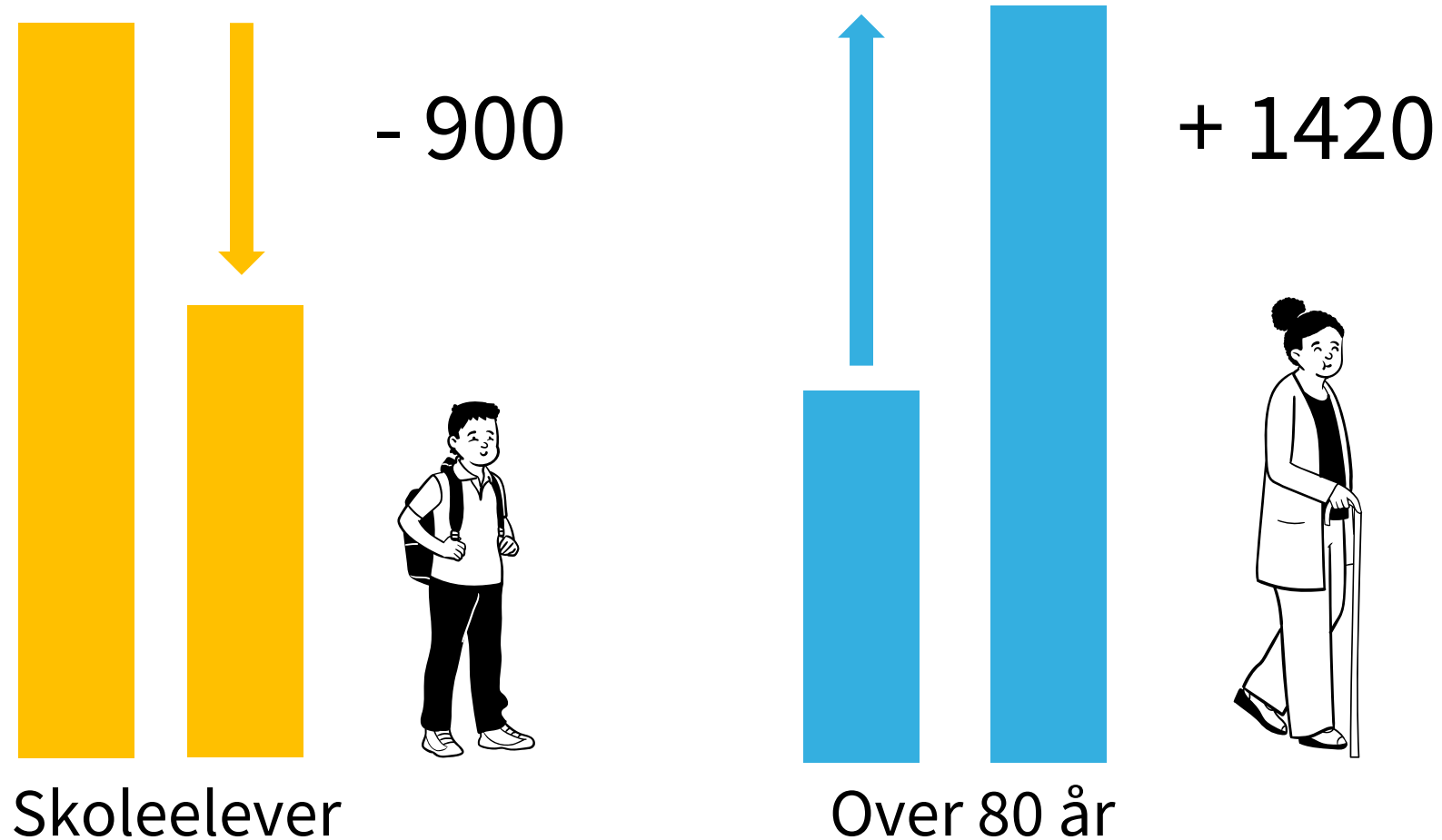

Befolkningsvekst siste 10 år – i tall

Økning i antall innbyggere: 2349. Det er en 5,3% økning de siste 10 årene

- 907 færre barn i alderen 0-9 år
- Omtrent uforandret i alderen 10-16
- 7% økning i alderen 16-18 år
- 1% økning alderen 20-66 år
- Veksten vi har sett er i all hovedsak er i aldersgruppen 67+

Prognose fram mot 2035

Aldersbæreevnen i Arendal

2024

3,2

2040

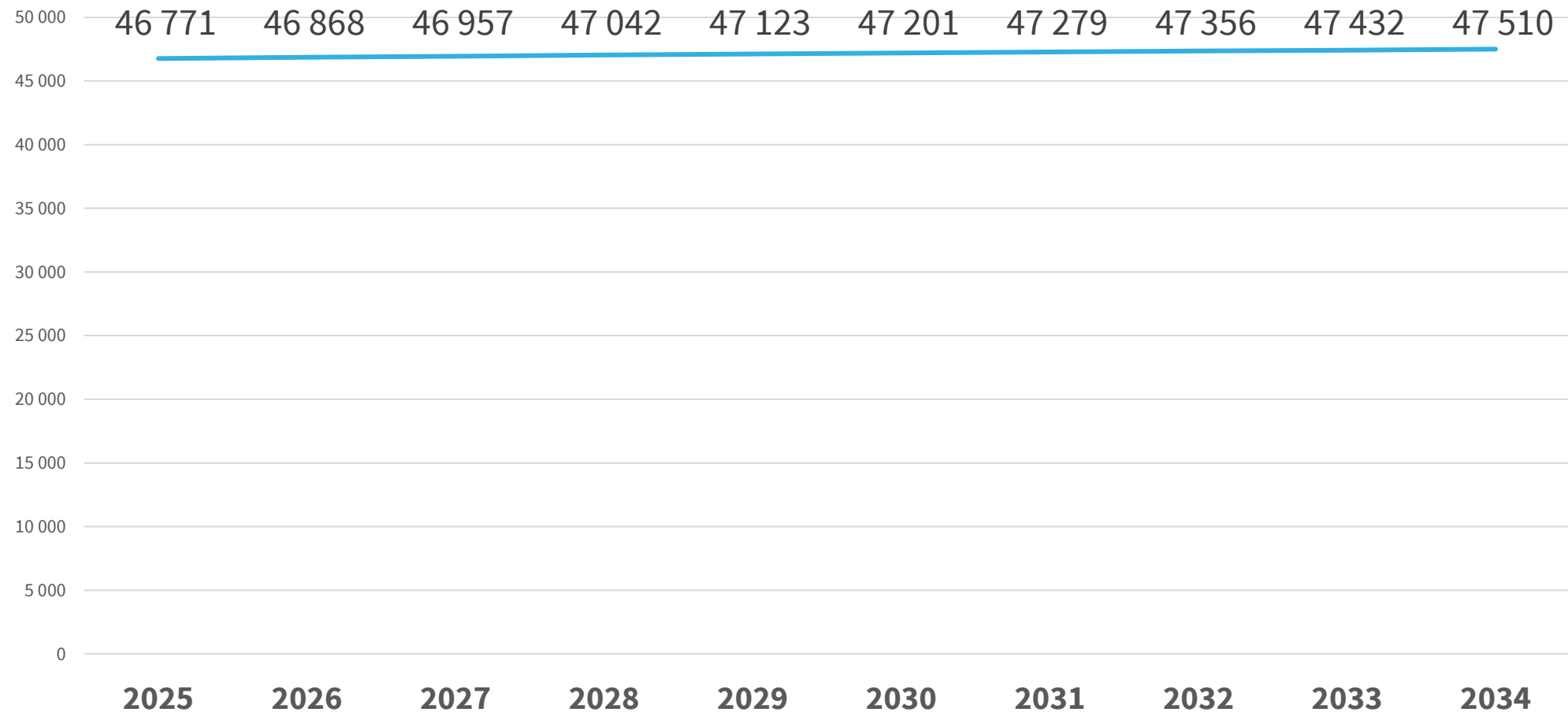
2,3

2050

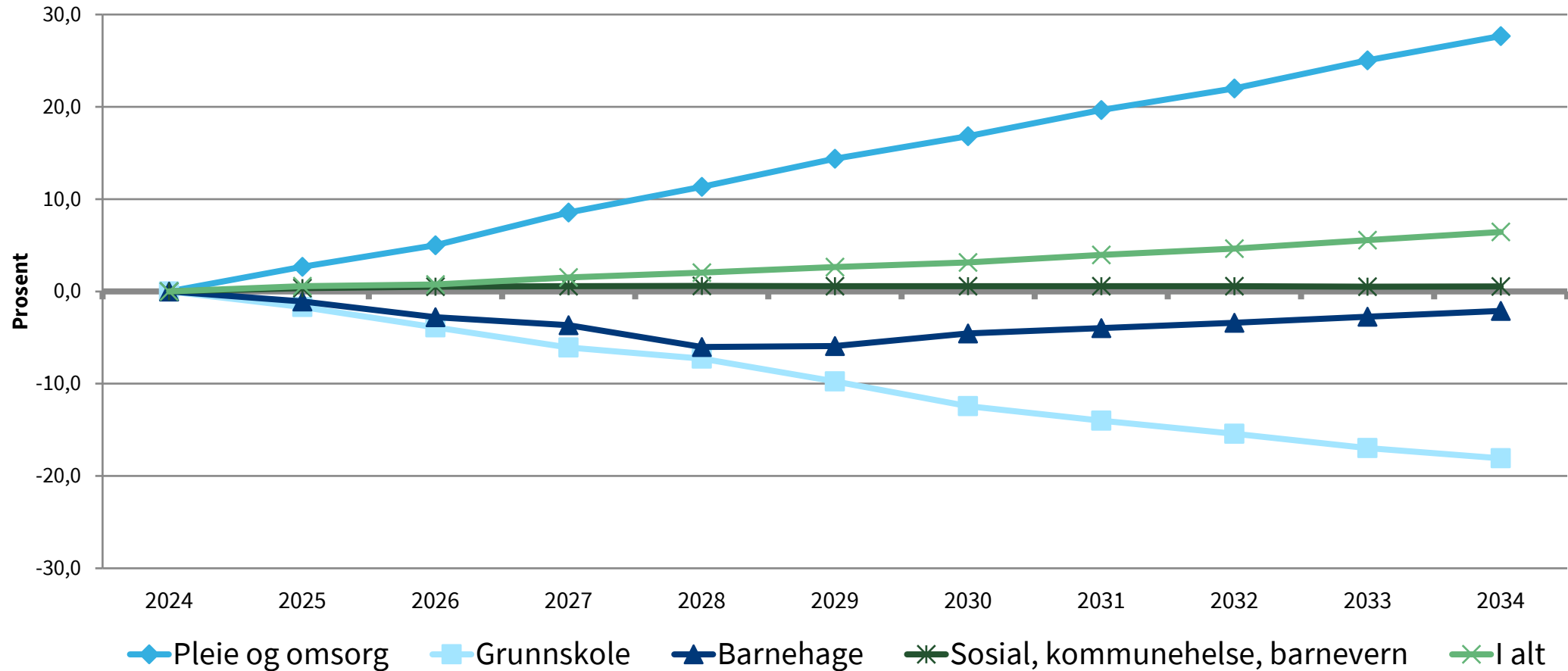
2

Befolkningsprognose

* Dette er hovedalternativet til SSB

Penger fra staten følger befolkningsendringene

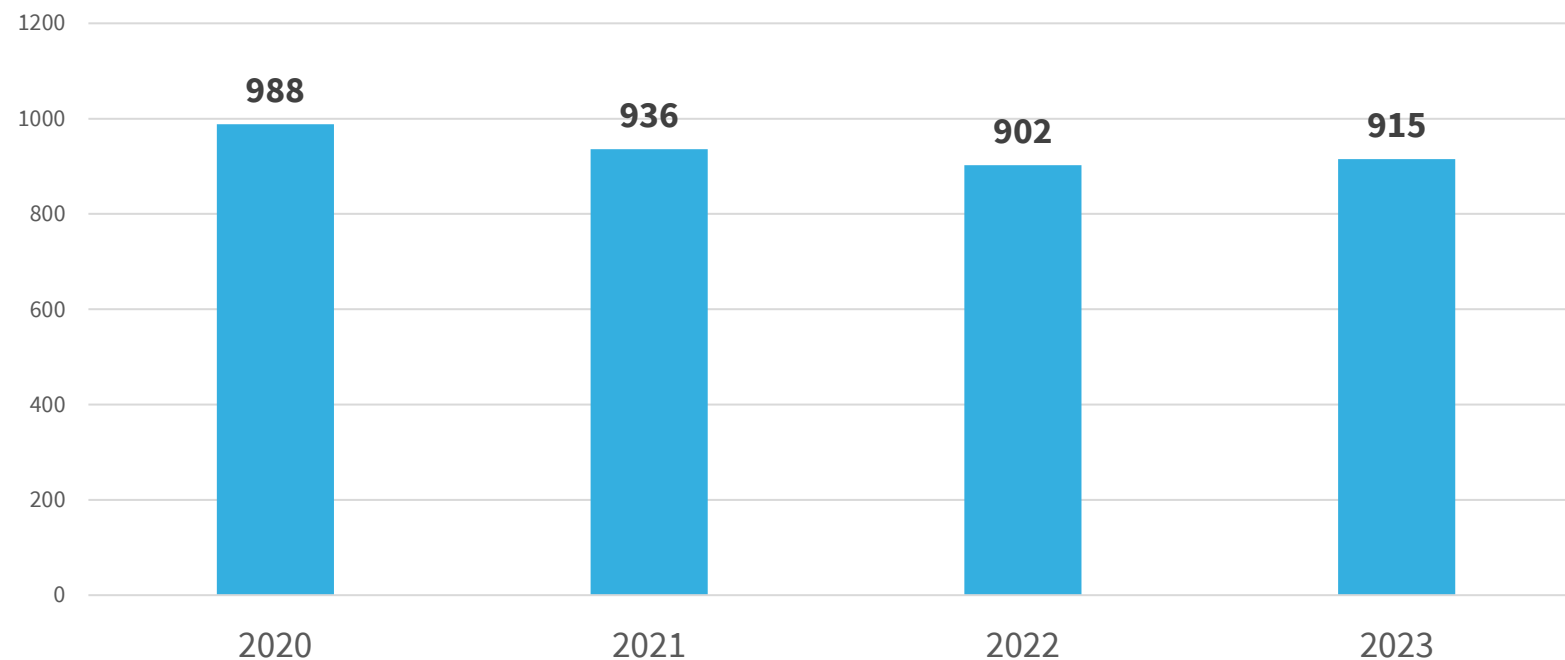
* KS-modell som bygger på hovedalternativet til SSB

Utenforskap

915
unge mellom 15-29 år
er utenfor
jobb, utdanning eller aktivitet

15-29 år i utenforskap

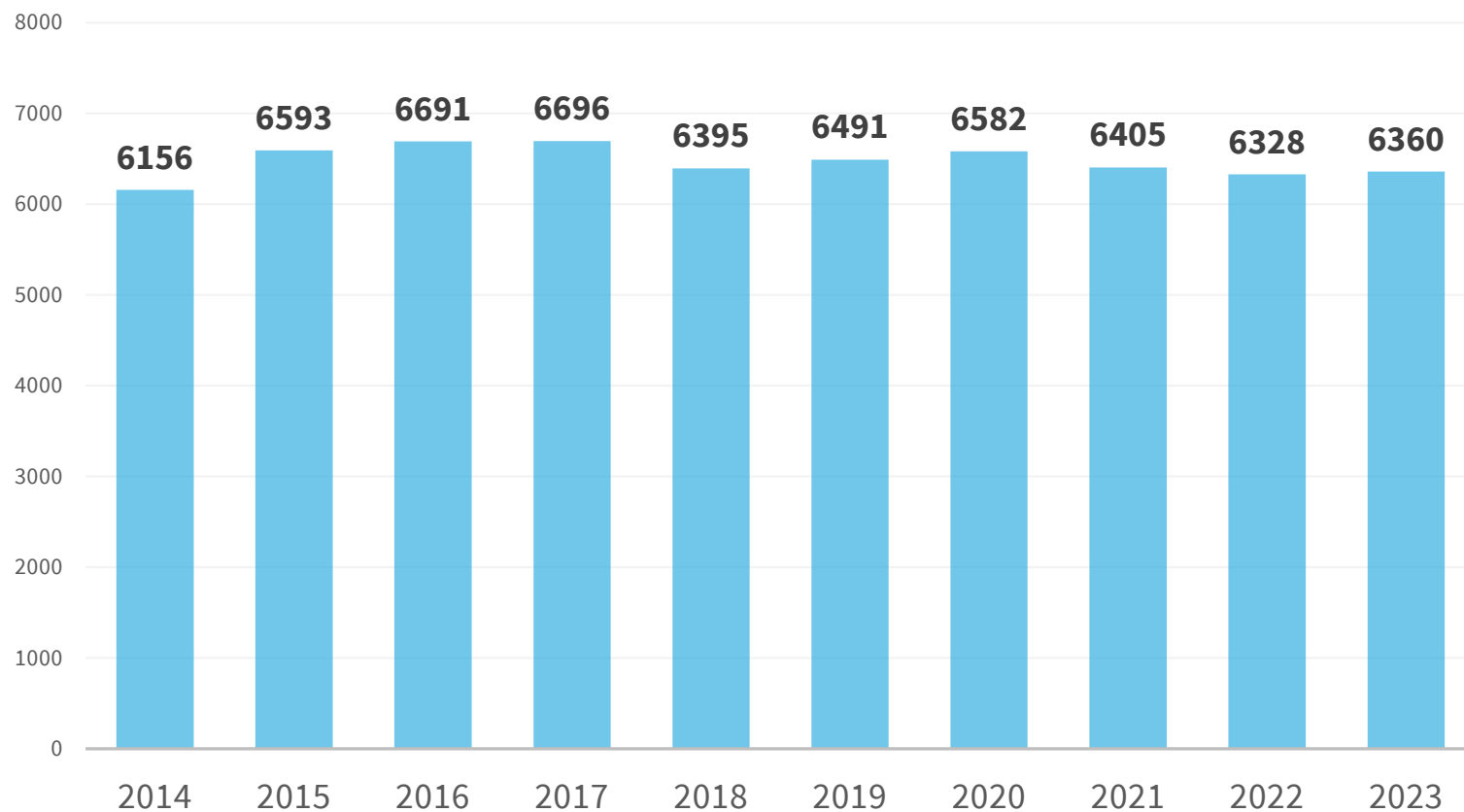

- Arendal 11,7%
- Norge 9,9%
- Agder 10,5%

Andel av befolkningen mellom 15-29 år som er utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak (NEET = Not in Education, Employment or Training)

* Tall fra 2023, kilde Agdertall og NAV

20-66 år i utenforskap

- Arendal 23%
- Norge 18,2%
- Agder 20,9%

Personer med vedvarende lavinntekt

Alle aldre

- Arendal 12,1 %
- Norge 9,8%
- Agder 11,1%

0-17 år

- Arendal 14,8%
- Norge 10,9%
- Agder 12,8%

Uføretrygd

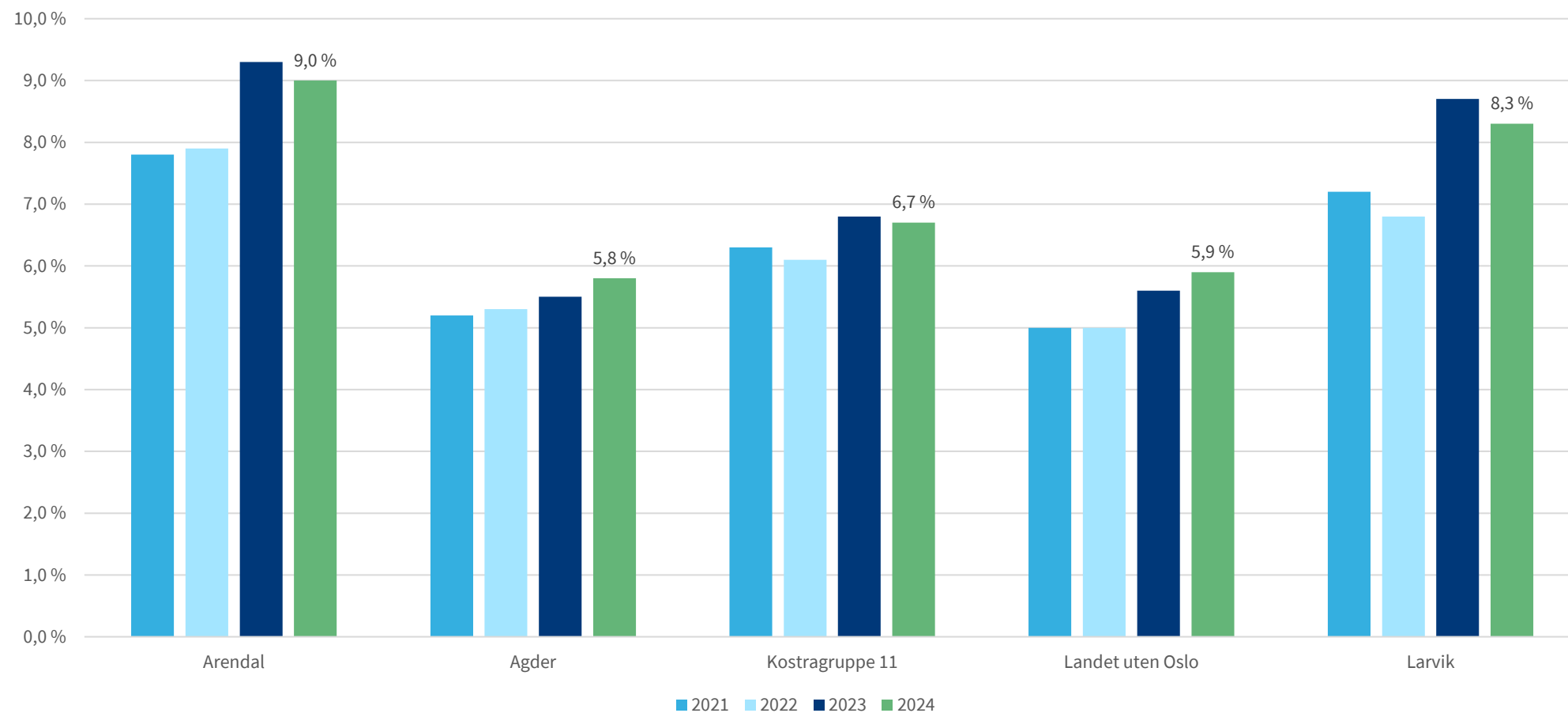
4 724 personer mellom 18-67 år

- Arendal: 16,6%
- Norge: 10,5%
- Agder: 14,2%

270 personer mellom 18-29 år

- Arendal 4,5%
- Norge 2,7%
- Agder 3,5%

Høy andel sosialhjelpsmottakere 18-24 år

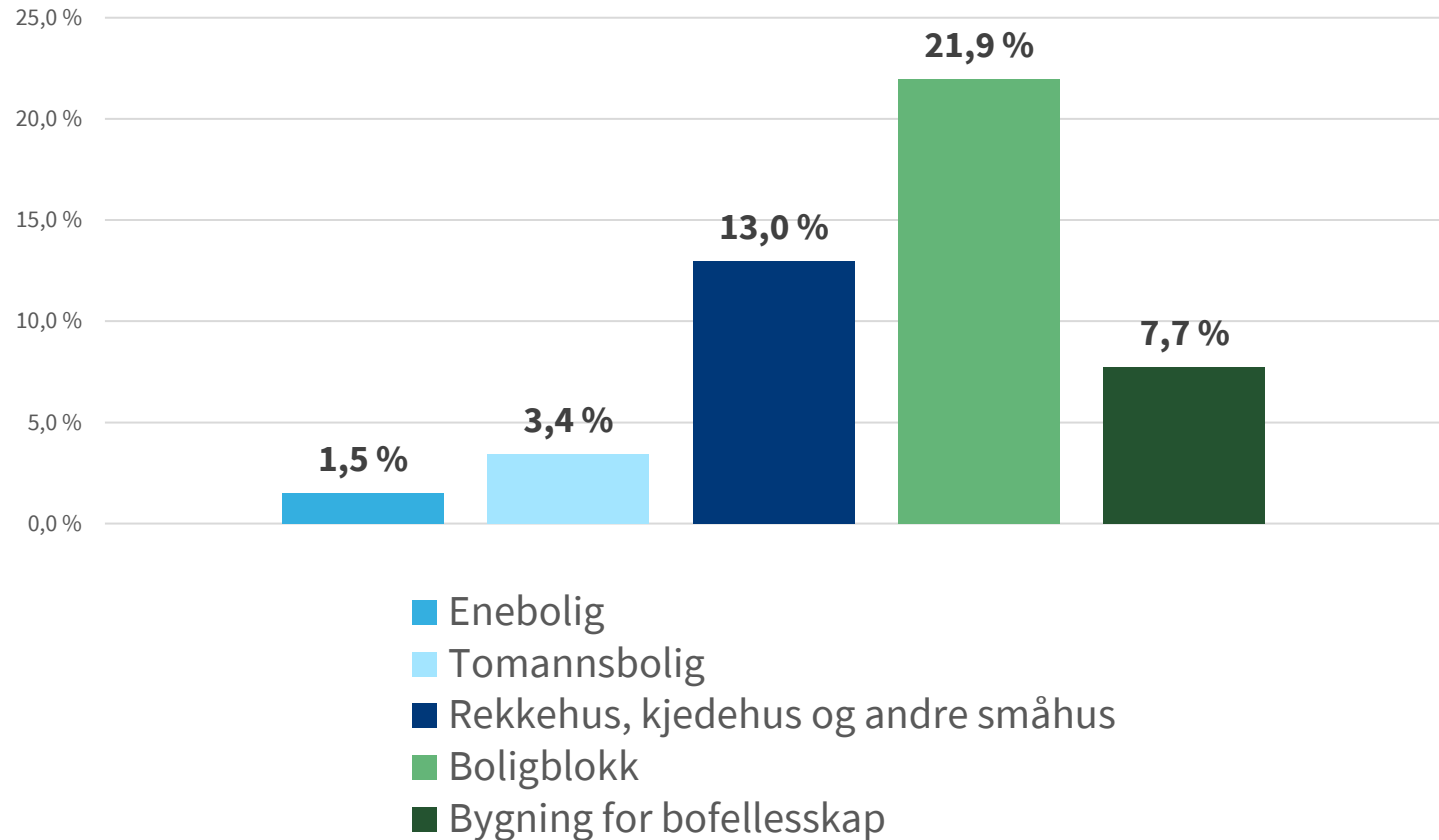

Boliger

Nye boliger og boligtyper i Arendal

- 2020: **200**
- 2021: **234**
- 2022: **298**
- 2023: **194**
- 2024: **213**

Kommunale boliger og sykehjem

- 759 kommunale boliger
 - Omsorgsboliger: 215
 - Bofellesskap - rus og psykiatri: 47
 - Bofellesskap – funksjonsnedsettelse: 78
 - Avlastningshjem – funksjonsnedsettelse: 14
 - Andre boliger for vanskeligstilte: 180
 - Innleide boliger: 225
- 328 sykehjemsplasser
 - Langtid: 239
 - Korttid: 74
 - KØH: 15

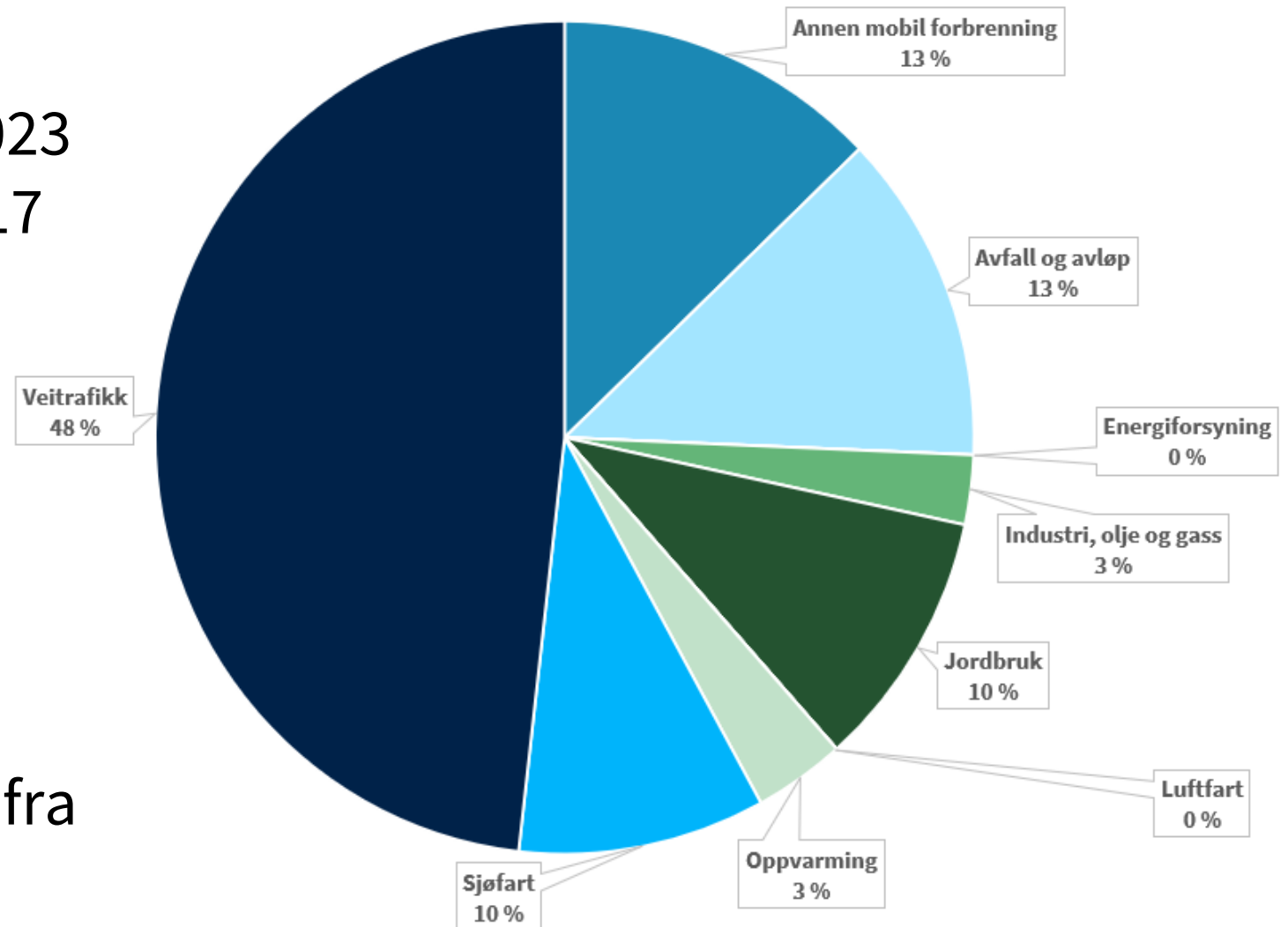
*Tall fra kommunens fagsystemer

Klimagassutslipp

Klimagassutslipp i Arendal

- 113 763 tonn CO₂e i 2023
- 2,4% reduksjon fra 2017

- Ca. 70% av utslippene fra transportsektoren

Klimagassutslippene for Arendal kommunes drift

- Totale klimagassutslipp i 2024: **5 198 tonn CO₂e**
- Økt med 2,3 % fra 2023

Økt forbruk av bensin og diesel til kommunens kjøretøy og maskiner.
Redusert utslipp fra elektrisitetsforbruk, tjenestereiser og avfall.

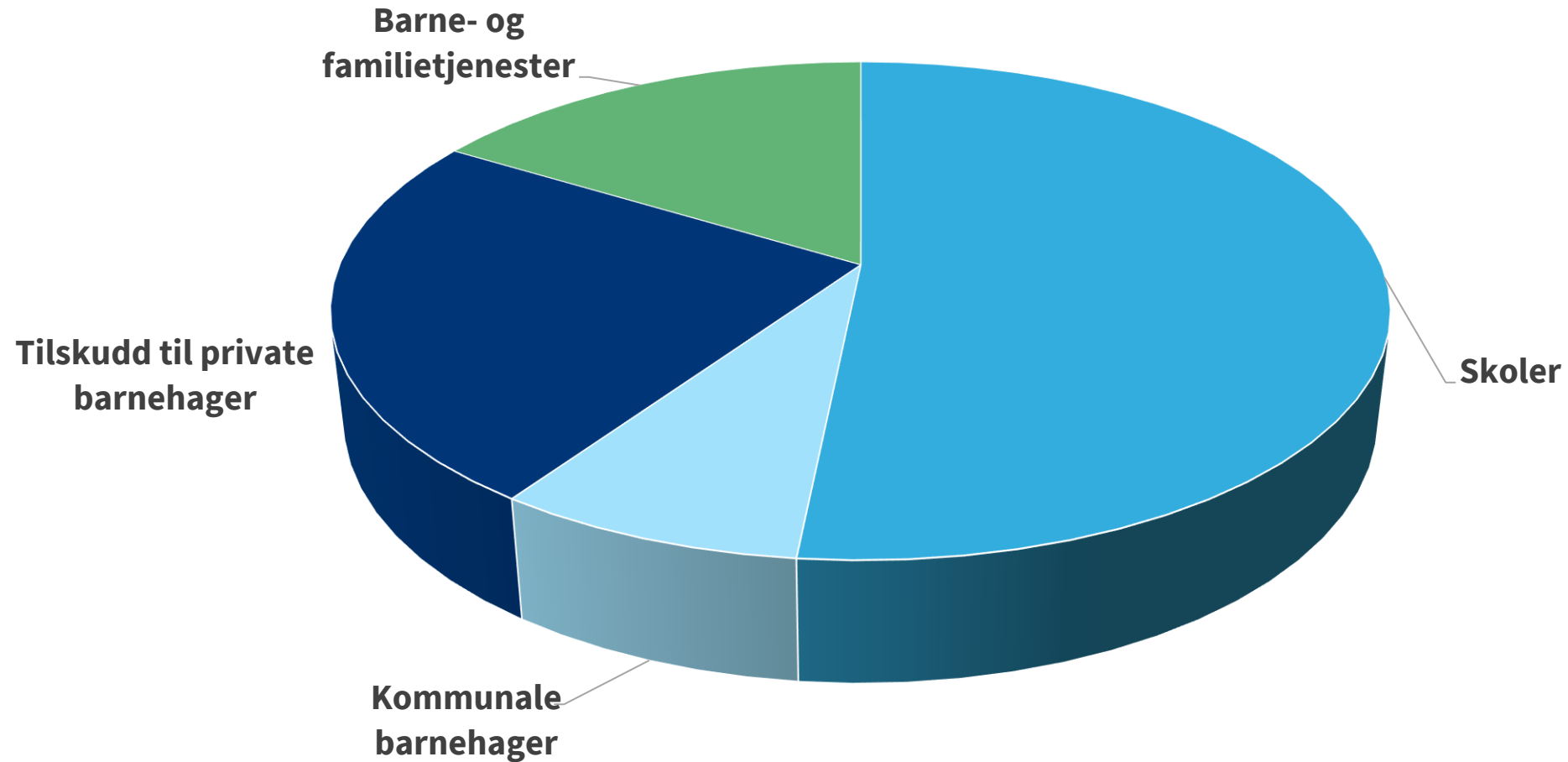

Arendal kommune

Oppvekst og utdanning

Pengefordelingen i sektor oppvekst og utdanning

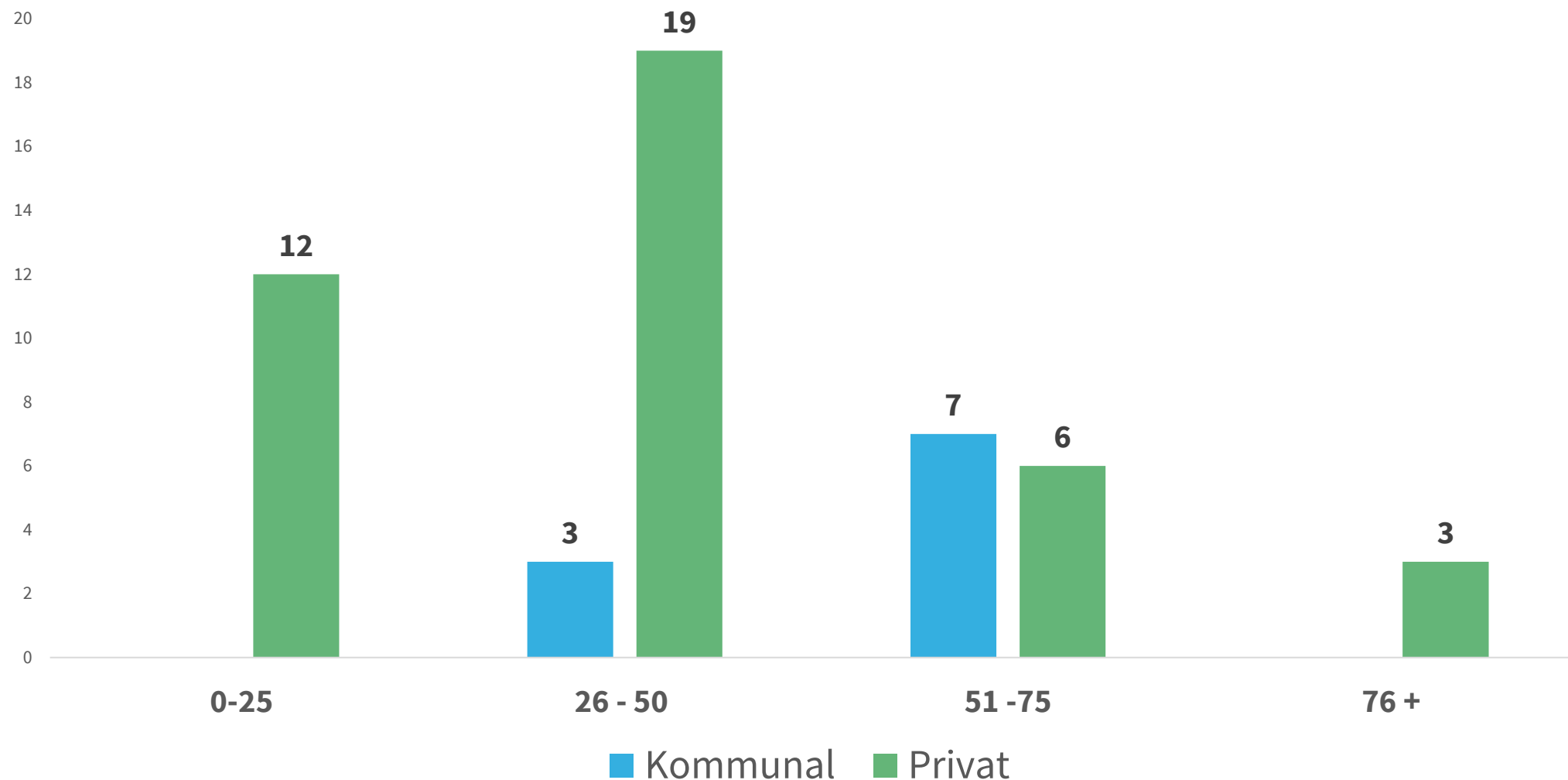

* Regnskap 2024

Barnehage

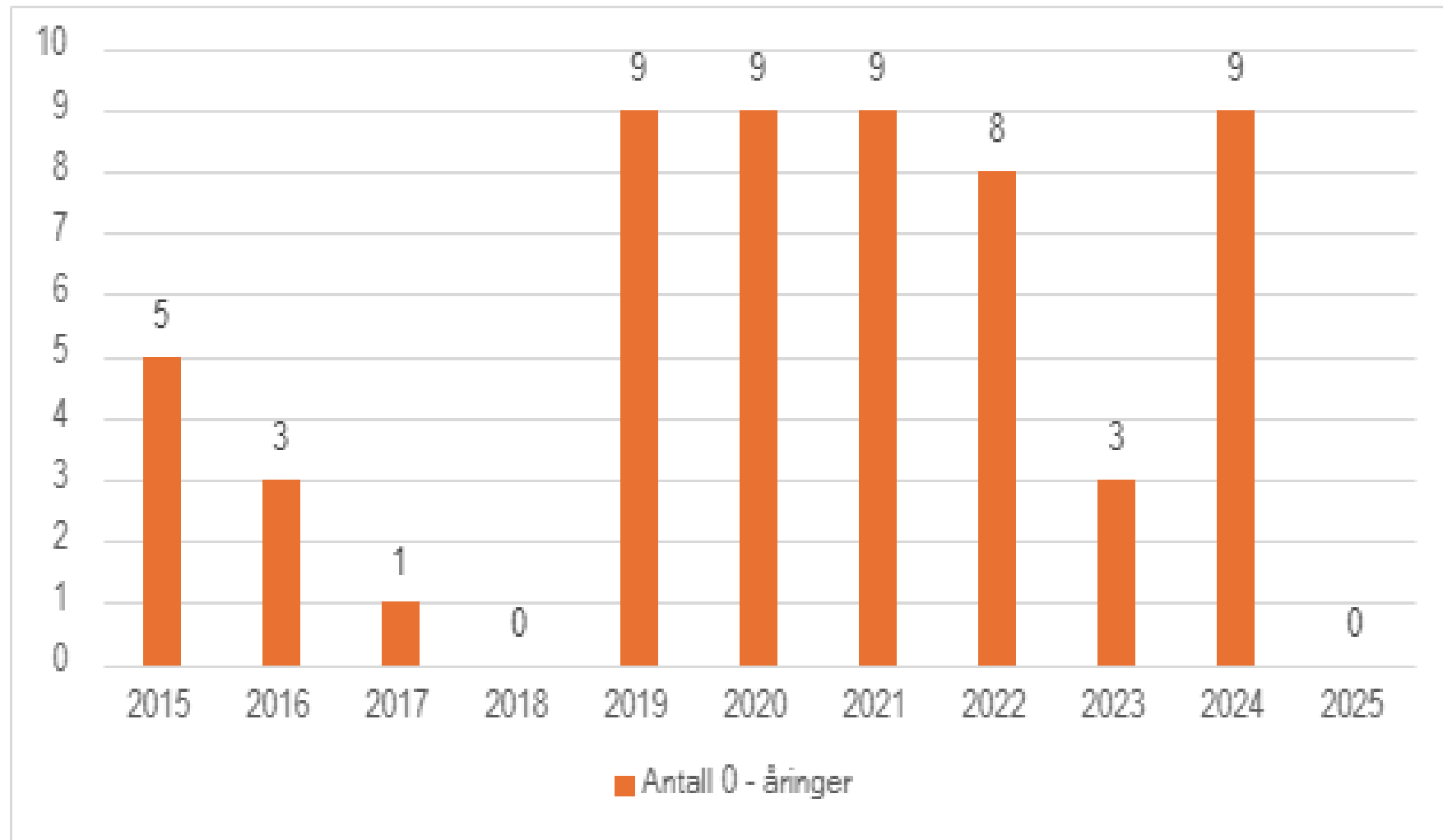
Antall private og kommunale barnehager fordelt på antall barn

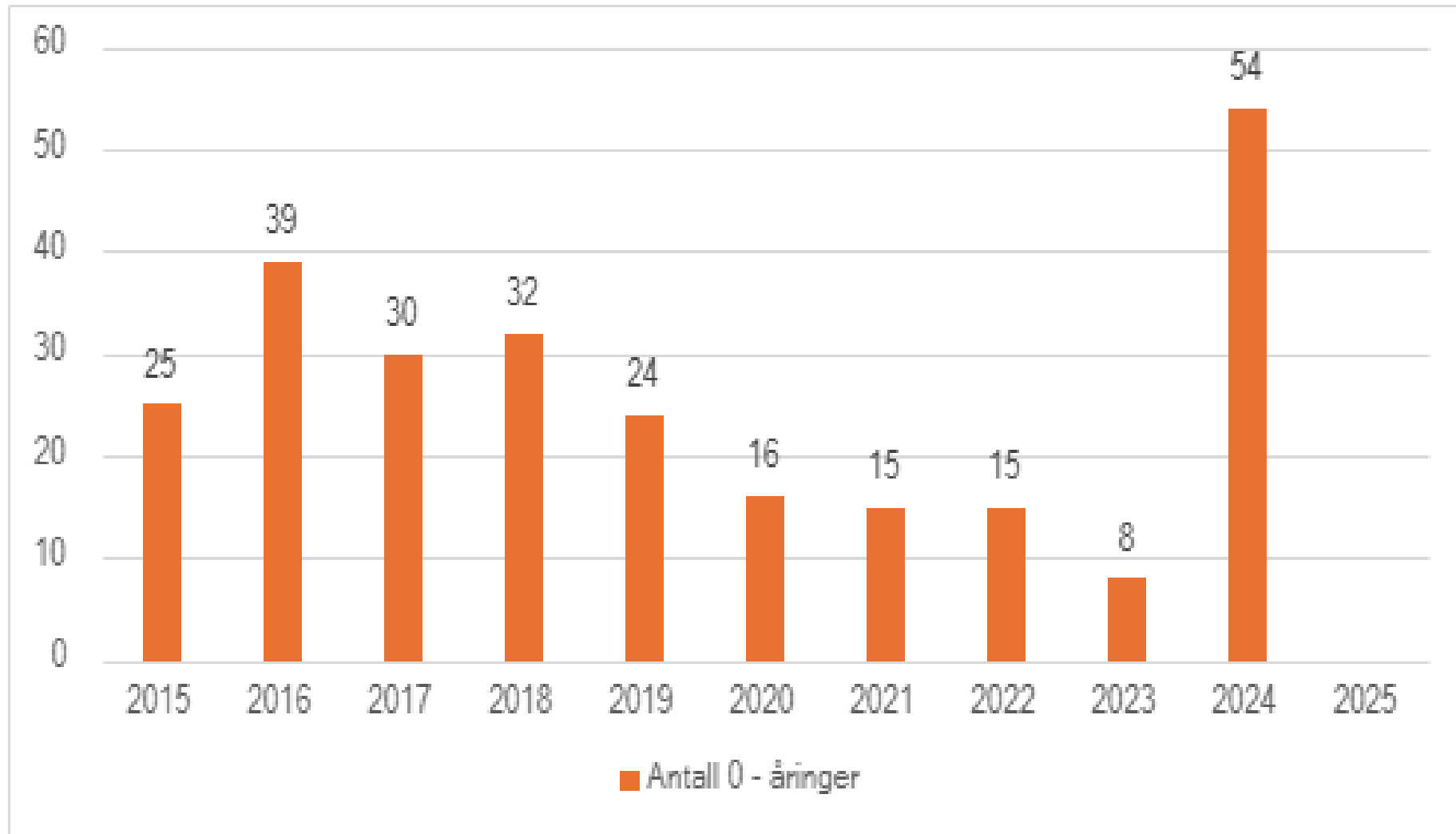
Våre barnehager sammenlignet med andre

- Høyere kostnader enn gruppe 11
- 72% private barnehageplasser mot 55% i KOSTRA-gruppen
- 98% går i barnehage!
- Nummer 1 på pedagognorm i de kommunale barnehagene
- 5,9 plasser pr. årsverk

Antall 0-åringar uten rett på plass i kommunale barnehager

Antall 0-åringer uten rett på plass i private barnehager

Barne- og familietjenesten

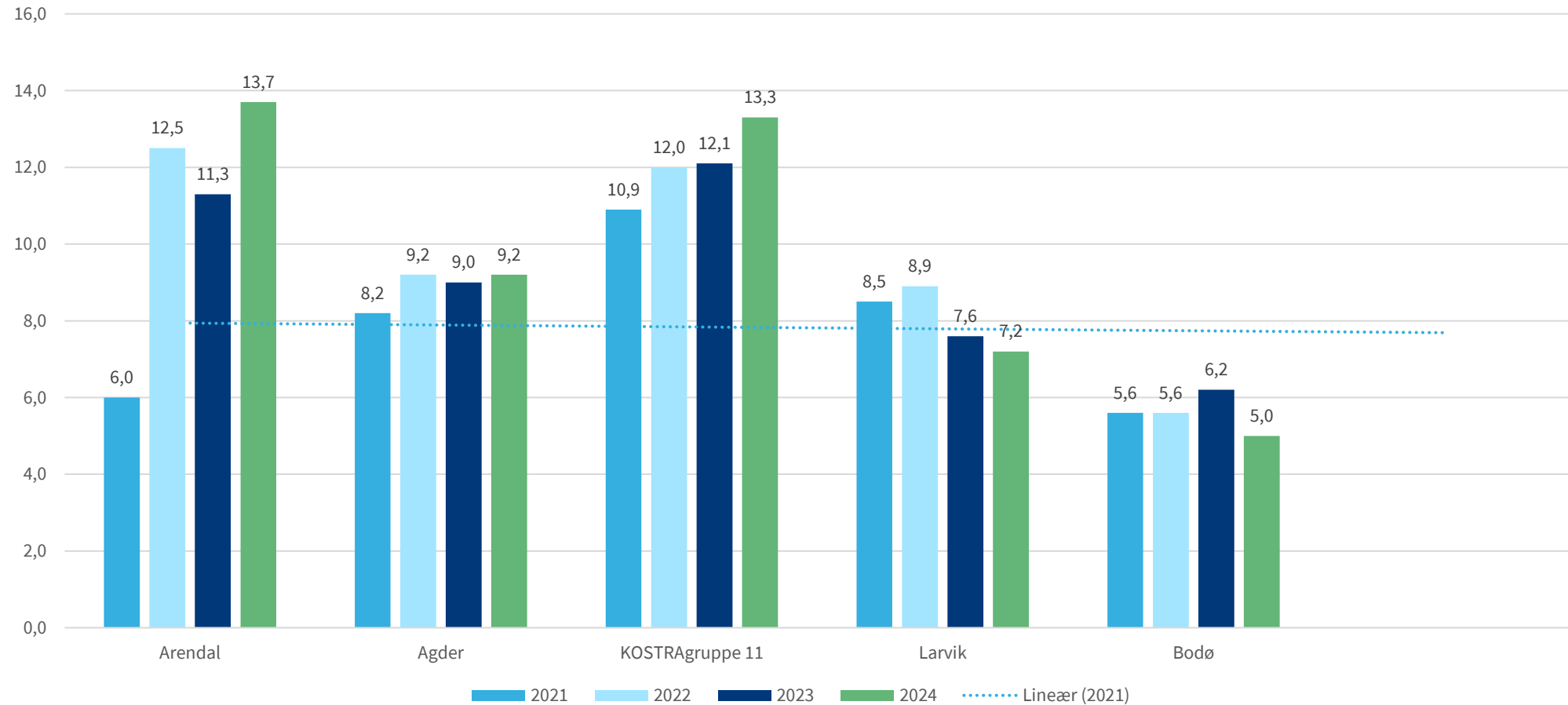
Vår barne- og familietjeneste sammenlignet med andre

- Barnevern – samlet sett drifter vi kostnadseffektivt
- Helsestasjon og skolehelsetjeneste- drifter kostnadsmessig på nivå med sammenligningskommunene
- Familietjenesten og spesialpedagogiske tjenester – her finnes det ikke sammenlignbare tall i KOSTRA

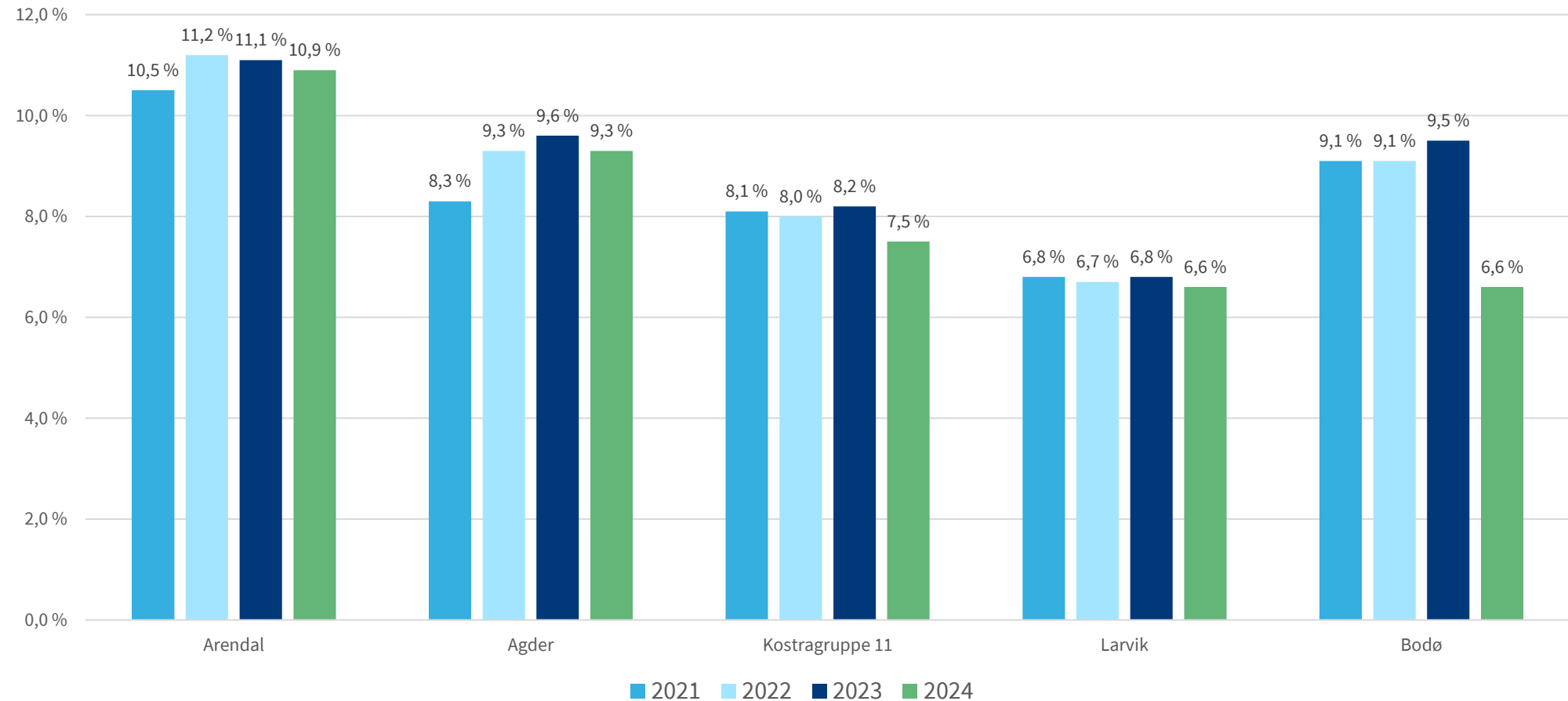
Individuelt tilrettelagt opplæring (ITO)

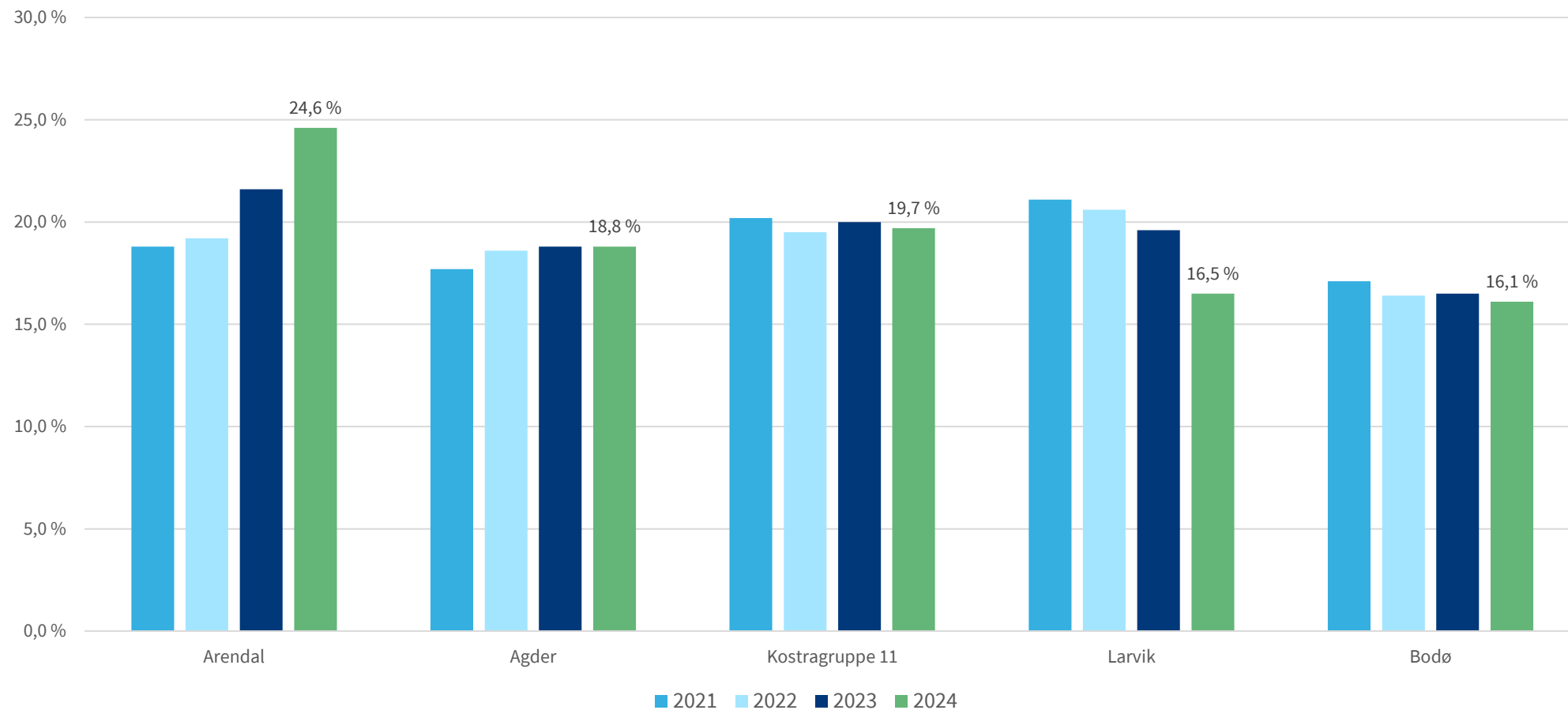
Barn i barnehage med styrket tilbud

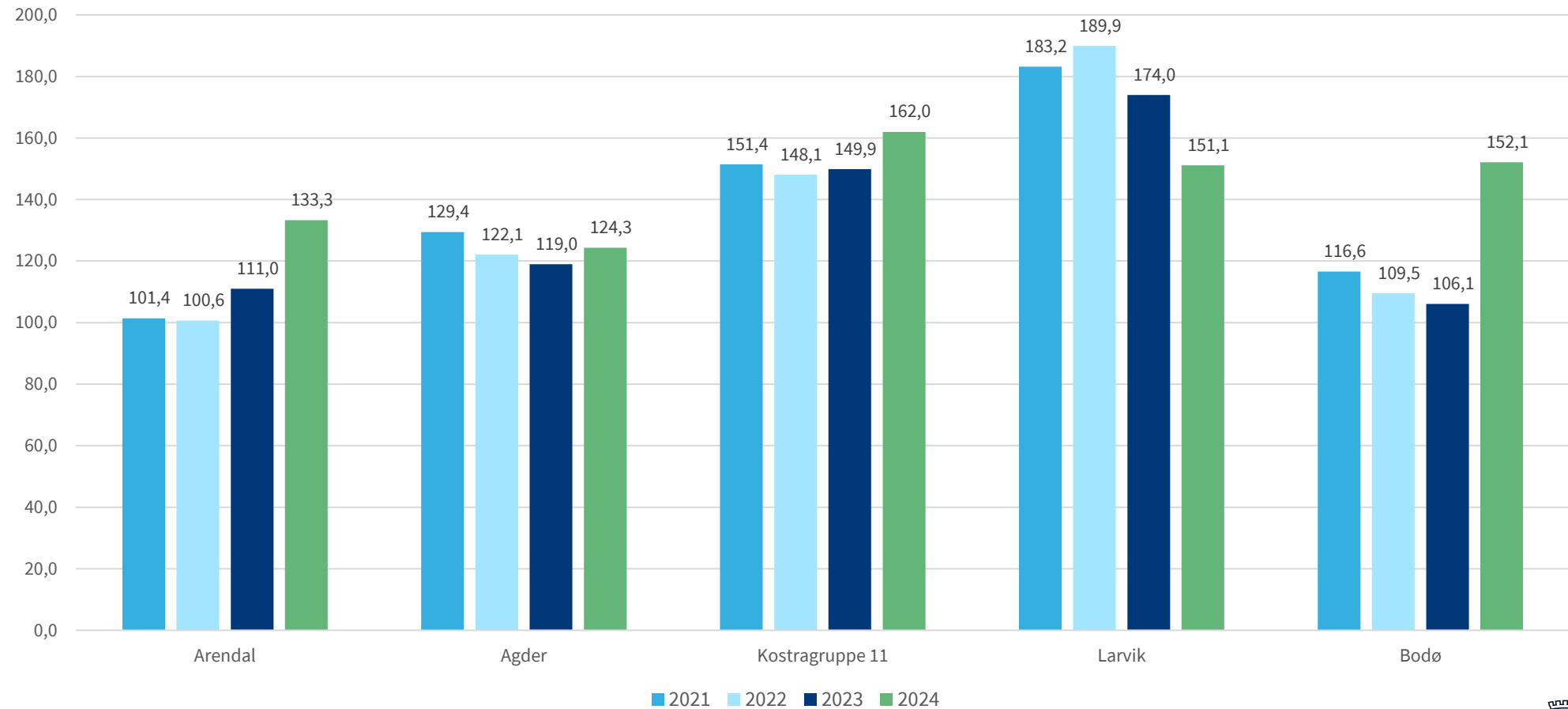
Andel elever i grunnskolen som får individuelt tilrettelagt opplæring har gått noe ned

Skolene bruker 25% av undervisningstiden på ITO

Arendal gir færre timer ITO pr. elev enn andre

Grunnskole

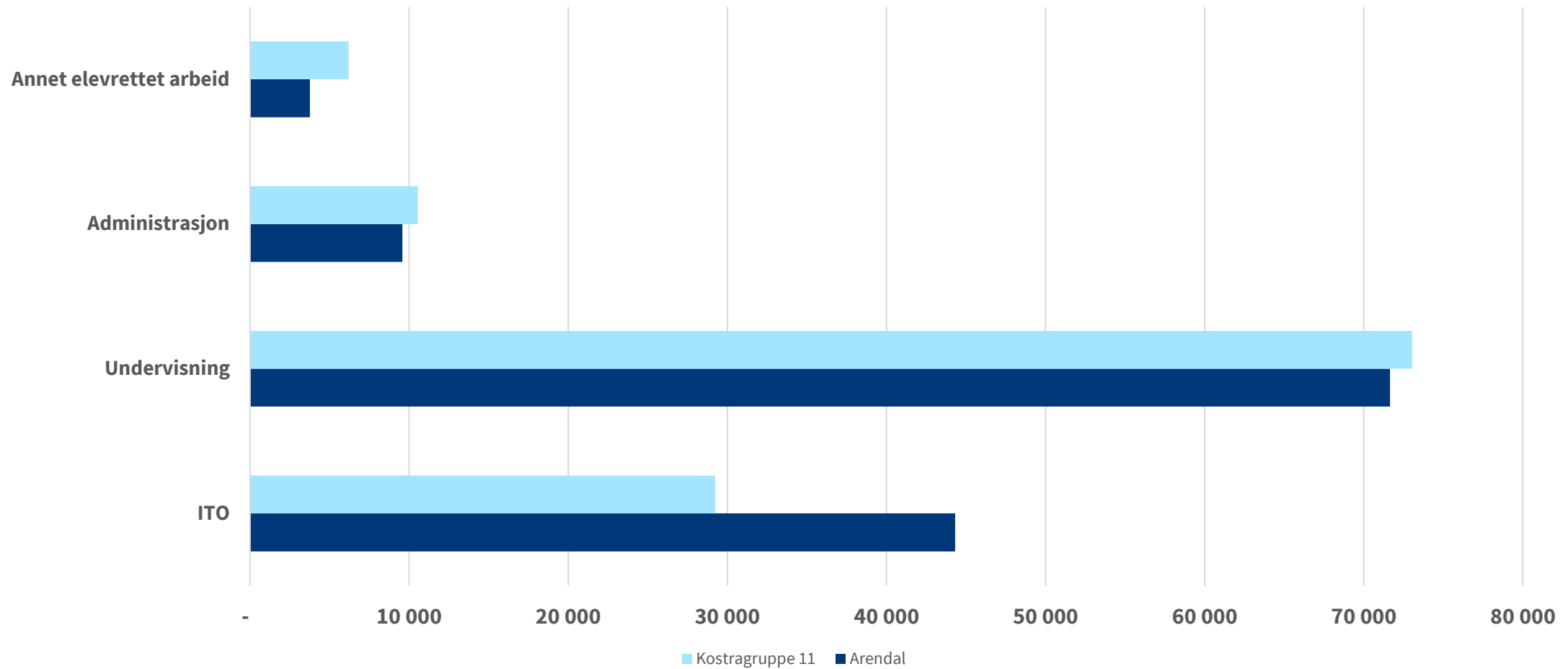
Våre skoler sammenlignet med andre

- Våre kostnader til skoler er langt høyere enn KOSTRA gruppe 11 og ca. 100 mill. kroner høyere enn Bodø (som drifter billigst i gruppen)
- Andel elever som får ITO: 10,9% mot gruppe 11: 7,5%
- Skolelokaler: Areal pr. bruker er 19,7 kvm. i 2024 mot 18,8 i gruppe 11
- Kommunen har mange elever med skoleskyss i dag og middels kostnad pr. elev med skyss

Økning i årsverk, reduksjon i elevtall

- 120 færre elever i skolen fra 2022-2024 (214 færre i 2025)
- Totalt antall årsverk i skolen har samtidig økt med 30
 - + 27 årsverk ITO og språkopplæring
 - - 35 årsverk ordinær undervisning
 - + 38 assistenter/fagarbeider, hvorav andelen til personlig assistanse har økt de senere år

Kostnad pr. elev fordelt på arbeidsområder

Helse og mestring

Pleie- og omsorg

Arendal drifter 50 mill. kroner dyrere enn snittet i KOSTRA-gruppen

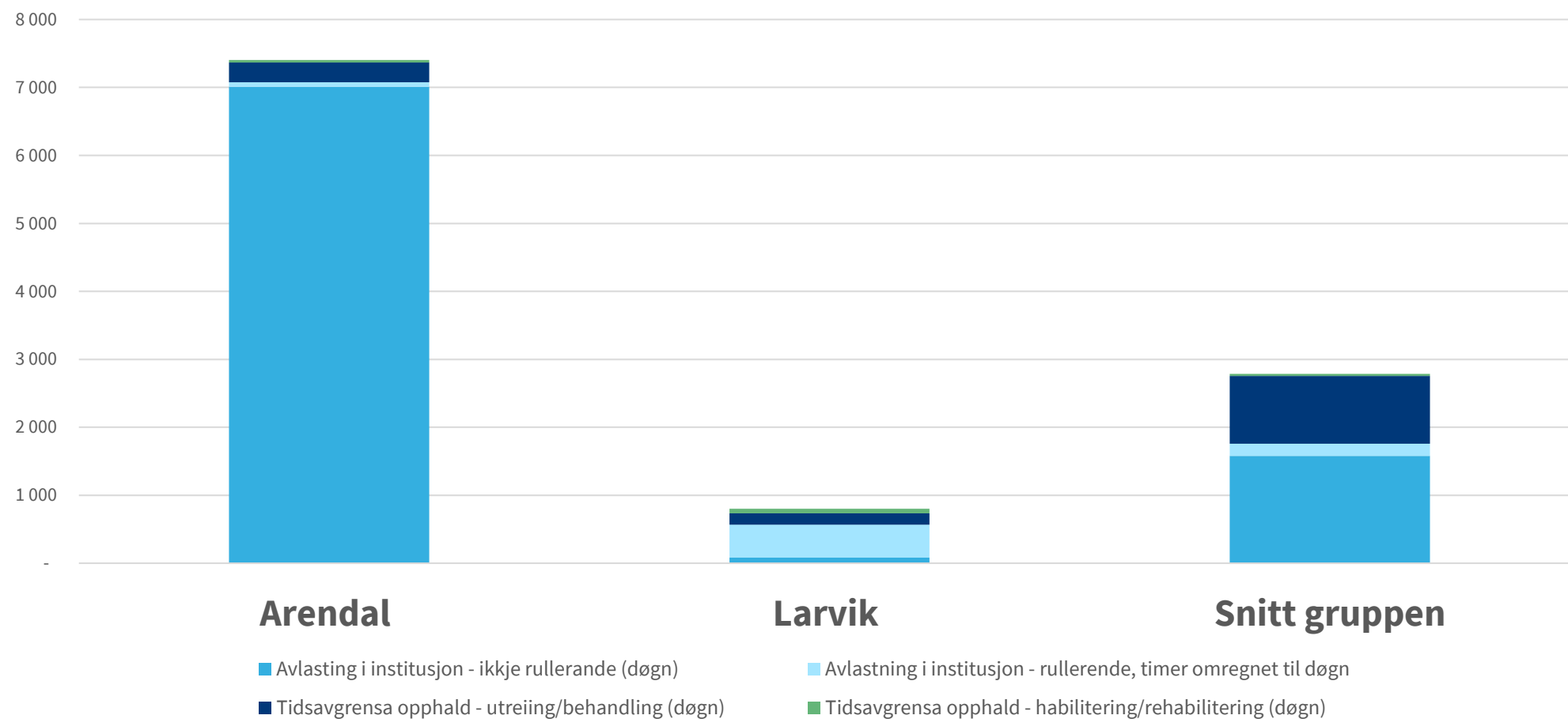
- 65 mill. kroner dyrere enn Sandefjord kommune
- 200 mill. kroner dyrere enn Larvik kommune (billigst i KOSTRA-gruppen)

Mer krevende å sammenlikne kommuner innen pleie- og omsorg:

- Ulik organisering
- Ulik innretning av tjenestene
- KOSTRA har for «bred» tjenesteinndeling

Samtidig eneste mulighet for å sammenligne oss med andre kommuner

Høyt volum på institusjonsopphold 0-49 år

Avlastning og støttekontakt

Avlastning utenfor institusjon

- **0-49 år:** Arendal godt under snitt i antall timer

Støttekontakt

- **0-49 år:** Arendal høyest av alle i gruppen målt i timer og i antall brukere

Praktisk hjelp, brukerstyrt personlig assistent

- Hovedfunn: her ligger vi **svært høyt** i timetall samlet
- 0-49 år, Arendal godt over snittet for gruppen
- 67-79 år, Arendal ligger høyest av alle bortsett fra Moss

Digitale hjelpemidler – her ligger vi stort sett lavt

Elektronisk medisineringsstøtte

Arendal ligger lavt

Trygghetsalarm

Godt over snitt

Digitalt tilsyn

Arendal ligger lavt

Varslings og lokaliseringsteknologi

Arendal ligger lavt

Øvrige tjenester

Omsorgsstønad

0-66 år: Arendal lavest av alle kommunene i gruppen

Levering av mat

Vesentlig lavere enn alle

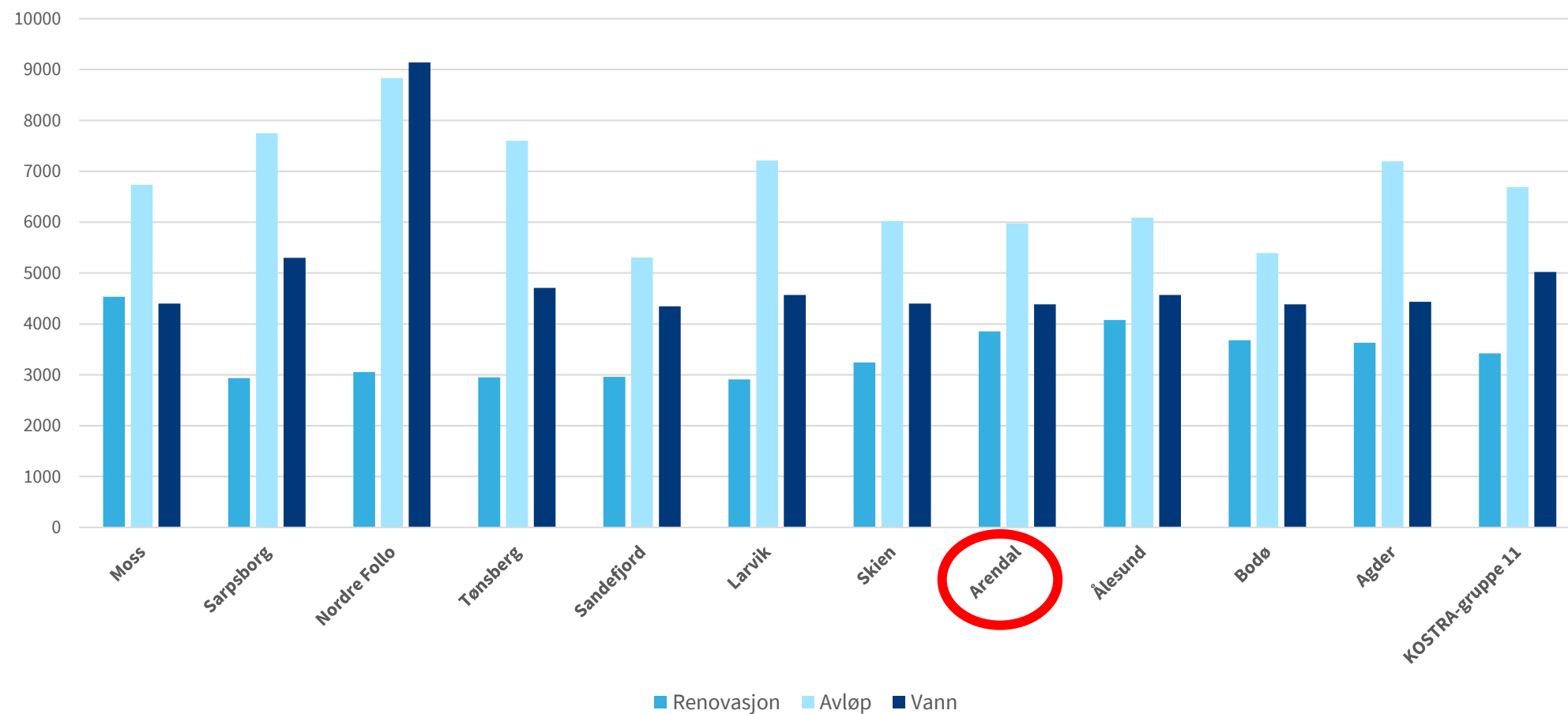

Arendal kommune

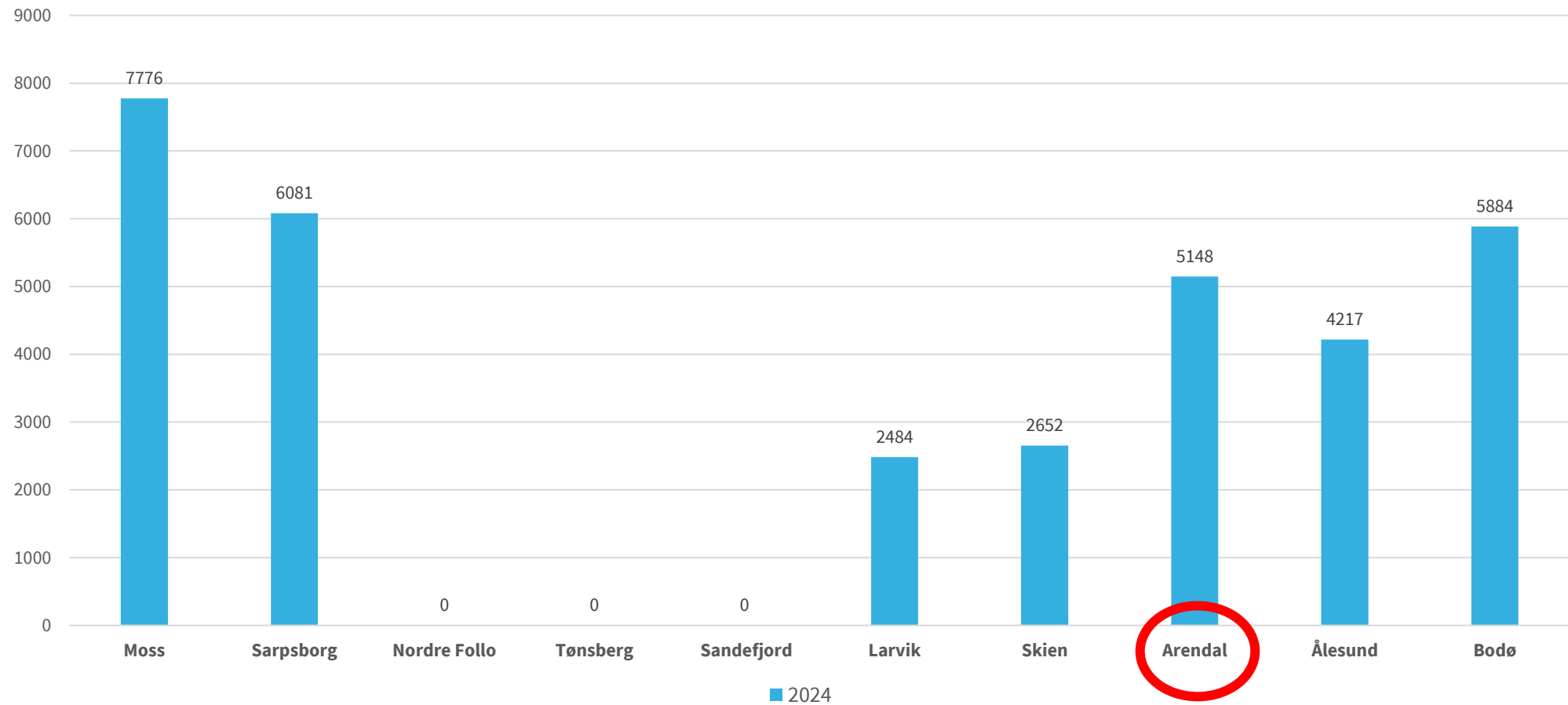
Gebyr og eiendom

Vann, avløp og renovasjon – ca. på snitt av gruppen

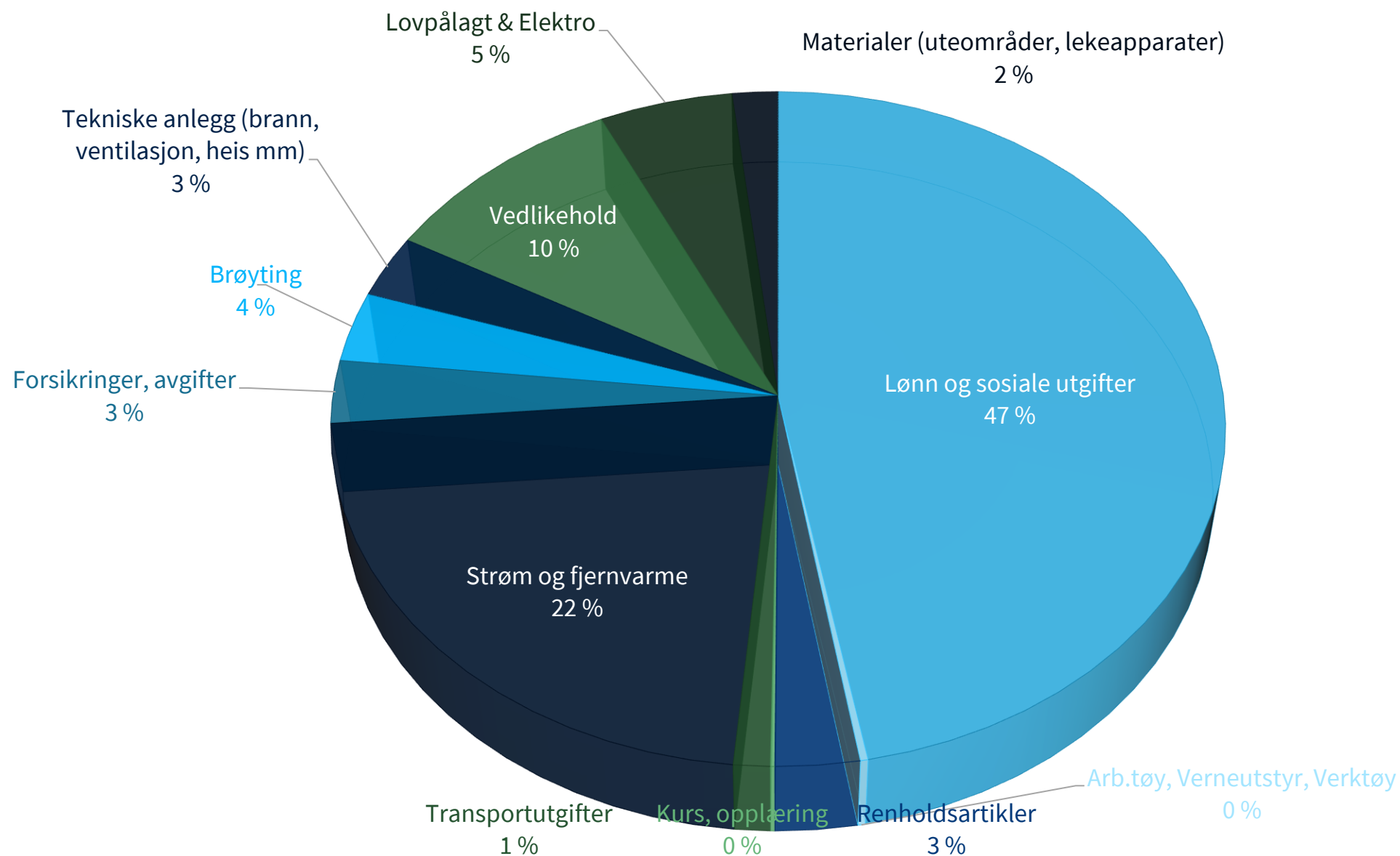

Eiendomsskatt – Arendal omtrent på snitt av de som har eiendomsskatt

Utgifter Arendal eiendom

BUDSJETT

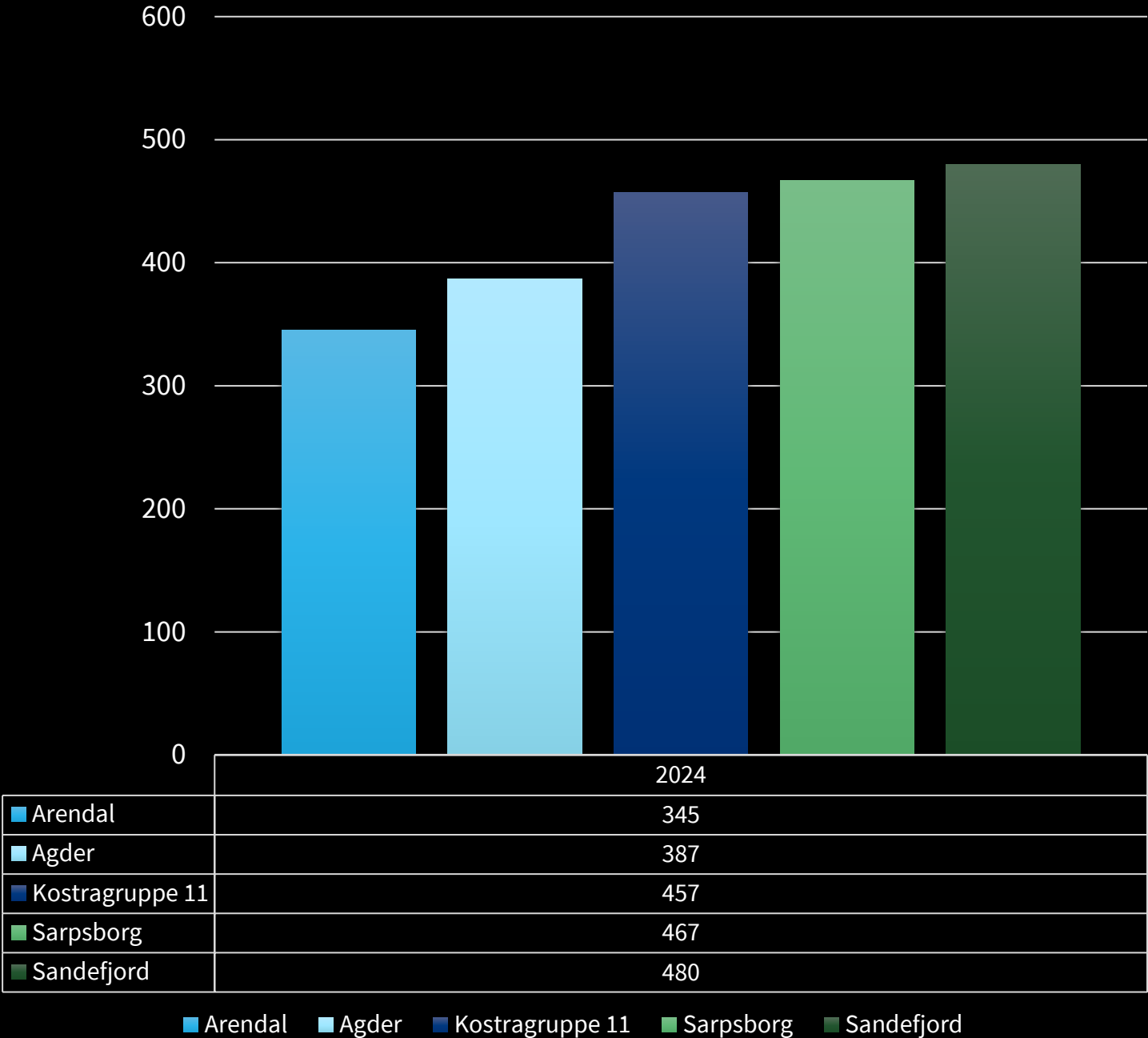

Kostra

Drift kr/m²

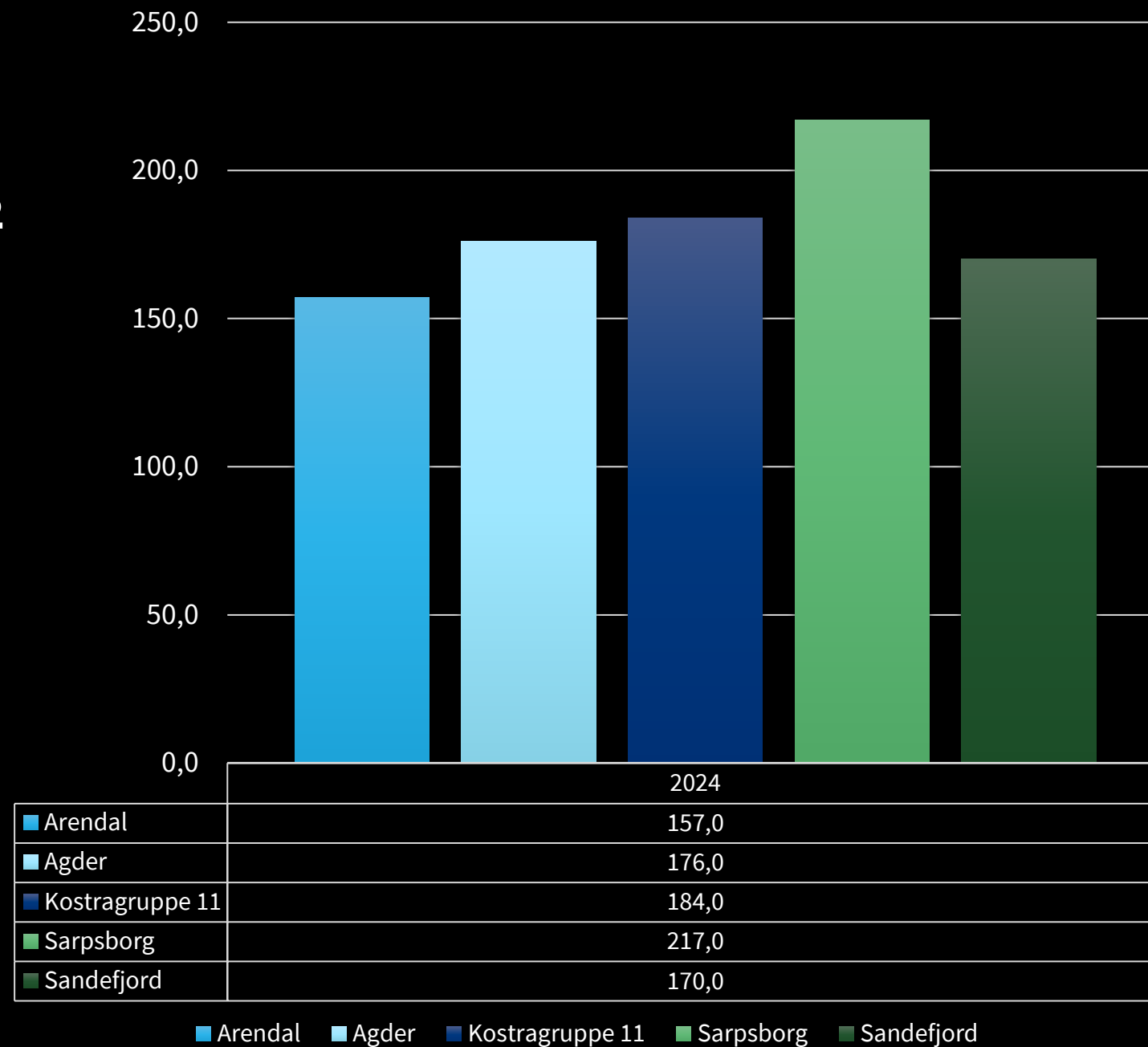
Drift

- Uten energi (N02)
- Uten renhold

Kostra

Renhold kr/m²

Arendalstall

www.arendal.kommune.no/arendalstall

